

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Պ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՀԼԿՅԵՄ ՅԵՐԵՎԱՆԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ
ՀՆԳԱՄՅԱԿԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՏԱՐՈՒՄ

ՀԿՄԻ

Պ-50

Կ Ո Ւ Ս Ն Ր Ա Տ
Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն
1 9 3 2

19 JUL 2013

10/81

1 DEC 2009

3KCM1

7-50

պր.

24 SEP 2006

1008
34370

Պ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՀԼԿՅԵՄ ՅԵՐԵՎԱՆԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ
ՖՆԳԱՄՅԱԿԻ ԱԿԱՐՏԱԿԱՆ ՏԱՐՈՒՄ

998

4 Ո Ի Ս Ն Ր Ա Տ
3 Ե Ր Ե Վ Ա Ն
1 - 9 - 3 - 2

ԸՆԿԵՐՆԵՐ-

Կուսակցութեան Յերեանի կոմիտեն հանձնարարել է ինձ Յերեանի Կադմակերպութեան և կոմիտեյի կողմից հայտնել ձեր կոնֆերանսին յայլընդին ջերմ փողջուններ (ծափահարութիւններ) :

Կուսակցական կոմիտեն հանձնարարել է ինձ հայտնել ձեր կոնֆերանսին իրեն, կոմիտեյի, կարծիքը Յերեանի կոմսոմոլի ապագա աշխատանքների մասին, մեր հերթական խնդիրների մասին, կոմսոմոլի Կադմակերպութեան առջև հնդամյակի ավարտական տարում ծառայած խնդիրների մասին :

Ընկերներ ! Կոնֆերանսն իր աշխատանքի ընթացքում բացչելիկան ինքնաընտրատութեան կրակի տակ յերեան բերեց այն բոլոր բացերն ու թերութիւնները, վորոնք գոյութիւն ունեն, վորոնք դեռ կան, տեղ մն գտել Յերեանի կոմյերիտ Կադմակերպութեան առանձին ողակներում, առանձին բջիջներում : Այստեղ յերեան հանկեցին և ԼԿՅԵՄ Յերքադկոմի գործունեութեան ընթացքում յեղած բացերը, թերութիւններն, առանձին սխալները : Կոնֆերանսն ընթացքում, յիշութիւնների ժամանակ, դեմոնստրացիայի յենթարկվեցին, ցուցադրվեցին լավ և վատ աշխատանքի որինակները :

Այսօր մեր խնդիրն այն է, ընկերներ, վոր այս կոնֆերանսում ի հայտ յեկած ախտիւթեան, նախաձեռնութեան հիման վրա, կոնֆերանսի արդյունքների հիման վրա այնպես Կադմակերպել մեր աշխատանքը, վոր Յերեանի կոմյերիտական Կադմակերպութեան 3-րդ կոնֆերանսը վճռական շրջադարձի, վճռական բեկման կոնֆերանս հանդիսանա կոմյերիտական աշխատանքի և պայքարի բոլոր բնագավառներում :

Ի՞նչ խնդիրներ են դրված կոմյերիտիւթեան առաջ այս տարի, վորը հանդիսանում է հնդամյակի 4-րդ տարին, հնդամյակի ավարտական տարին, վորը նախադուռն է յերկրորդ հնդամյակի, անդասակարգ սոցիալիստական հասարակարգ կառուցելու հնդամյակի :

Ի՞նչ նշանաբանի տակ պետք է պայքարեն ու աշխատեն կուսակցական Կադմակերպութիւնները, նրանց թվում և Յերեանի կուսակցական Կադմակերպութիւնը և նրանց հետ միասին կուսակցութեան առաջին և հաջորդական ողակները՝ կոմյերիտ Կադմակերպութիւնը :

Այն նշանարանը, վորի տակ կոմսոմոլը պետք է աշխատի իբրեւ
կուսակցութեան առաջին և հավատարիմ ուղևորներ, այն լողունները,
վորոնց շուրջը պետք է համախմբենք բանվորական և աշխատավորական
մասսային, և այն գիւղերկողմները, վորոնք պետք է գործ դարձնենք, վո-
րոնցով գինւած պետք է աշխատենք և սրտքարենք— ընդունված են մեր
կուսակցութեան 17-րդ կոնֆերանսի կողմից:

Կուսակցութեան 17-րդ կոնֆերանսը հանդիսանում է ԽՍՀՄ սո-
ցիալիստական շինարարութեան և միջազգային պրոլետարական հեղա-
փոխութեան զարգացման կարևորագույն ետապը: 17-րդ կուսկոնֆե-
րանսի վորոշումները «հանդիսանում են կարեւորագույն ետապ մարդ-
կութեան պատմութեան մեջ» («Բաղլէիկ», № 5-6): Յէշեկով այն դնու-
հատականից, վոր 17-րդ կուսկոնֆերանսի վորոշումները հանդիսա-
նում են կարևորագույն ետապ սմբողջ մարդկութեան պատմութեան
մեջ, կարող ենք ասել, վոր իբրք մենք հիմա սպրում ենք պատմութեան
ամենահետաքրքիր շրջաններից մեկը: Մենք ապրում ենք այնպիսի շըր-
ջան, յերբ մեր կուսակցութեան լենինյան դժի կիրառման հետեանքով
մենք պատրաստվում ենք շատ մոտ ժամանակաշրջանում, յերկրորդ
հնգամյակում, պատմութեան արխիվին հանձնել դատակարարը, պատ-
մութեան արխիվին հանձնել վոչ միայն մարդու կողմից մարդուն շա-
հադործելը, վորովհետեւ «արդեն իսկ առաջին հնգամյակում վե-
րացվում են մարդու կողմից մարդուն շահագործելու հիմունքները»
ու աղբյուրը» (17-րդ կուսկոնֆերանսի վորոշումը), այլև յիստորա-
վորչապես դատակարարային տարբերություն և շահագործում
ծնող պատճառները: Յեզ յեթե մենք մանրամասն անալիզի յենթարկենք
մեր հաջողութունների պատճառը, յեթե կարողանանք ամենուրեք
մեր աշխատանքի ամեն մի ֆրոնտում բաղլէիկորեն միացնել «իդըր»
դործի կատարումն այն մեծ հեռանկարների հետ, վորոնք բացվում են
մեր առջև յերկրորդ հնգամյակում, մենք պետք է վոչ միայն հար-
տանանք նրանով, վոր ապրում ենք պատմութեան ամենահետաքրքիր
շրջանը, այլև պետք պատասխանատվութեան այն խոշոր ծանրությու-
նը, վորը դրված է մեզ վրա մեր կուսակցութեան, մեր յերկրի բան-
վոր դատակարարի կողմից, պատմութեան կողմից: Չգանք այն խոշոր
պատասխանատվությունը, վորը մենք ձեզ հետ միասին կրում ենք դա-
լիք սերնդի համար, վորը մենք ձեզ հետ միասին կրում ենք սոցիա-
լիստական շինարարութեան ծավալման և սոցիալիզմի վերջնական հաղ-
թանակի համար, անդատակարար—սոցիալիստական հասարակարգ
կառուցելու գործում: Կլինեն, իհարկե, մարդիկ, վորոնք կհասկանան
կվախենան, վոր յերկրորդ հնգամյակում մեր առջև դրված խնդիրնե-
րը անիրագործելի յեն: Մենք նրանց կպատասխանենք գործով, մեր
աշխատանքով: Մեր անցած ուղին և կուսակցութեան ճիշտ դիժը դրա-

վականն են մեր հաղթանակի: Հիմա և վաչ վոր չի կարող ժխտել, վոր
կուսակցութեան գլխավոր գժի անշեղ կիրառման հետեանքով, ծավա-
լելով սոցիալիստական առաջնագիծը բոլոր ֆրոնտներում, կուսակ-
ցութեան լողուններին շուրջը համախմբելով միլիոնավոր բանվորներին,
կոլխոզներին և աշխատավորներին, խորտակելով և ջախջախելով
դատակարարային թշնամու կատաղի դիմադրությունը, անխա և անողոք
պայքար մղելով յերկու ֆրոնտում կուսակցական դժից կատարվող բո-
լոր թեքումների դեմ, մենք 1931 թվականին ավարտեցինք սոցիալիս-
տական կոնսոլիդայի հիմքի կառուցումը: «Ով ում» հարցը լուծված է
քնդդեմ կապիտալիզմի և հոգուտ սոցիալիզմի ամբողջութեամբ ու ան-
դառնալիքի, քե բաղաժամ և քե գլուխում» (17-րդ կուսկոնֆե-
րանս):

Սյա, ընկերներ, իբրք վոր համաշխարհային—պատմական նշանա-
կութուն ունեցող փաստ է:

2. ՍՈՅԵԱԼԻԶՄԻ ՀԵՏԱԳՈՒՆԵՐ ԱՎԵԼԻ ՀՈՒԺԿՈՒ ԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Այս փաստը, մեր ձեռք բերած հաջողությունները հնարավորու-
թյուն են առլիս մեզ հետագա աշխատանքի համար ուրվագծել ավելի
հոյակապ, համաշխարհային—պատմական ավելի խոշոր նշանակու-
թյուն ունեցող խնդիրներ՝ զենք տնդատակարար—սոցիալիստական հասա-
րակարգ կառուցելու խնդիրը: «Առաջին հնգամյակի իրագործման
նպատրույքայինները պատվանդան պատրաստեցին սոցիալիզմի հետագա
ճիլ ավելի հուժկու անման համար ԽՍՀՄ-ում», ասում է կուսակցու-
թեան 17-րդ կոնֆերանսը:

Սոցիալիզմի հետագա ելլ ավելի հուժկու աճման պատվանդանի
պատրաստումն է, վոր հնարավորություն է առլիս մեզ այդպիսի հրա-
պայկան խնդրի լուծման ձեռնարկելուն: 17-րդ կոնֆերանսը գտալ,
վոր «2-րդ հնգամյակի հիմնական բաղաժամական խնդիրը հանդիսանում
է կապիտալիստական տարբերի և առհասարակ դատակարարների վերջնա-
կան վերացումը, դատակարարային տարբերություններ և շահագործում
ծնող պատեւումների յիսկատար վոչնչացումը և կապիտալիստական ելե-
մենտների մնացորդների կապիտալիստական տնտեսութեան և մարդկանց
գիտակցութեան մեջ. ՅԵՐԿՐԻ ԱՄԲՈՂԶ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐ ԱԶԳԱՐԱԿՈՒ-
ԹՅԱՆ ՎԵՐԱԾՈՒՄԸ ԱՆՎԱՍԱԿԱՐԳ ՍՈՅԵԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒ-
ԹՅԱՆ ԳԻՏԱԿԻՑ ՅԵՎ ԱՎՏԻՎ ԿԱՌՈՒՅՈՂՆԵՐԻ»:

(Ընդգծումները
մերն են):

«Ընկերներ, կապիտալիստական մնացորդների հաղթահարումը
տնտեսութեան և մարդկանց գիտակցութեան մեջ, անդատակարար հասա-
րակարգ ստեղծելը, յերկրի ամբողջ աղագրեակութեանն անդատա-
կարգ սոցիալիստական հասարակարգի գիտակից և ակտիվ կառու-
ցողների վերածելը խոշոր գործ է, հսկայական գործ: Սա այնպիսի մե-

խնդիր և, ընկերներ, վոր հնարավոր և լուծել միայն և միայն չորհրդա-
այն պայքարի, վոր տարել և տանում և մեր կուսակցությունը սոցիա-
լիզմի լիակատար հաղթանակի համար. այս խնդրի լուծումը հնարա-
վոր և միայն և միմիայն լենինյան քաղաքականության անշեղ կիրառ-
ման հետևանքով, այս հնարավոր և միայն գործ դարձնելով կոնֆե-
րանսի այն վորոշումը, վորտեղ պահանջվում է՝ «ամբողջ ժողովրդա-
կան տնտեսության վերակառուցման ավարտումը և ժողովրդակազմ տրև-
տեսության բոլոր նյութերի համար նորագույն տեխնիկական պատվան-
դան ստեղծելը»։ Այս նյութին մենք յերևի հետադաշում ևս, մեր պրակ-
տիկ աշխատանքի ժամանակ, կանդրադառնանք։ Յես այստեղ կանգ
կառնեմ միմիայն մի հարցի վրա. դուք լավ գիտեք, ընկերներ, վոր
չնայած այն հանգամանքին, վոր մեզ մոտ, խորհրդային Միության
մեջ, կոլեկտիվացման և յենթարկված գյուղական տնտեսությունների
մոտ 65 տոկոսը, այնուամենայնիվ գյուղացին կոլտոյ մտնելով դեռ
չի դառնում սոցիալիստ... «Սխալ կլինի կարծել, թե կոլտնտեսու-
թյունների անդամներն ալդեն սոցիալիստներ են դարձել» (ՄՏԱԼԻՆ) -
հացի այդ, բոլորին հայտնի չե, վոր պրոլետարիատի աճման հետևան-
քով, նրա շարքերի աճման հետևանքով գյուղից քաղաք են գալիս
բանվորների նորանոր շերտեր, արդյունաբերության մեջ են գրավ-
վում նոր կադրեր, վորոնք իրենց հետ բերում են մանր-բուրժուական
տրամադրություններ, վորոնցից վոմանք դերձ չեն բուրժուական արա-
մադրություններից։ Այս կարակցությամբ մեր առջև դրվում և խոշո-
րագույն խնդիր՝ վերադաստիարակել այդ նոր կադրերին, պրոլետա-
րական վոգով կոխել և դաստիարակել նրանց, ինչպես և վոզլ աշխա-
տավորությանն այնպես, վոր ամբողջ աշխատավորությունը վերածվի
անդասակարգ սոցիալիստական հասարակարգի գիտակից և տկամ
կառուցողների, վոր վոզլ աշխատավորությունը զգա իրեն կոմունիս-
տական հասարակարգի կառուցող — ահա այն իրոք հսկայական գոր-
ծը, վոր ծառանում և մեր առջև։

Ահա այս խնդիրների լուծման անհրաժեշտությունից յերևում
է՞նչ և պահանջում կոմսոմոլից մեր կուսակցությունը. ի՞նչ և պահան-
ջում մասնավորապես Յերևանի կուսակցական կոմիտեն Յերևանի կոմ-
սոմոլից. մենք պահանջում ենք, ընկերներ, և այդ խնդիրը դնում ենք
այսօր ձեր կոնֆերանսի առջև, վորպեսզի կոնֆերանսի, ինչպես քաղա-
քի կոմյերիտմիության գերագույն օրգանի միջոցով, վոզլ կազմակեր-
պության ուղարկությունը բեռները այդ գործի վրա, մենք պահան-
ջում ենք, ընկերներ, ակտիվորեն, գործնականում մասնակցել այդ մեծ
գործին, անդասակարգ-սոցիալիստական հասարակարգի մարտիկներ
կերտելու գործին, ոգնել կուսակցությանը այդ գործում։ Ահա, ընկեր-

ներ, առաջին պահանջը, վոր դնում և ձեր առջև մեր կուսակցությու-
նը։ Ահա առաջին պահանջը, վորը դնում և Յերևանի կուսակոմիտեն Յե-
րևանի կոմյերիտ կազմակերպության առջև։ Կասկած չի կարող լի-
նել այն մասին, վոր ինչպես Յերևանի վոզլ կոմսոմոլը, այնպես ել
նրա առանձին ողակներն այս կոնֆերանսից հետո ավելի, քան մինչև
հիմա, ցույց կտան իրենց նախաձեռնությամբ, իրենց կոնկրետ օրի-
նակով, վոր նրանք կկարողանան և այստեղ, մեզ մոտ, Յերևանում,
կատարել այն, ինչի մասին խոսում և կուսակցության 17-րդ կոնֆե-
րանսը, այսինքն՝ ոգնել կուսակցությանը յերկրի ամբողջ աշխատա-
վոր արդարեակությունն անդասակարգ սոցիալիստական հասարակու-
թյան ակտիվ և գիտակից կառուցողների վերածելու գործում։

Կրկնում եմ, ընկերներ, վոր այդ գործը խոշորագույն գործ է։
Սխալ կլինի կարծել, վոր այդ աշխատանքը կարելի չե դեկրետներով
և վորոշումներով անցկացնել, վոր աշխատանքի արդյունքները կհա-
ջորդեն բանաձևերին, սխալ կլինի կարծել, վոր կարելի չե այդ գործը
միայն բանաձևերում անցկացնել, այսպես ասած, կարելի կլինի այս-
տեղ «բանաձևել», և առավելապես սխալ կլինի կարծել, վոր այդ գործը
կընթանա հեշտ, առանց դասակարգային պայքարի։ Հենց այս ճակա-
տամասում, վոզլ աշխատավորությունը անդասակարգ սոցիալիստական
հասարակության գիտակից և ակտիվ կառուցողների վերածելու ճա-
կատամասում, մենք պետք և կոխվ մղենք, պետք և ծավալուն աշխա-
տանքի ձեռնարկենք, պետք և հարվածներ և հակահարվածներ տանք,
պետք և անխնա պայքարի դուրս գանք մեր դասակարգային թշնամու
դեմ, նրա իդեոլոգիի՝ ֆալստական Դաշնակցության դեմ։ Մեր շարքե-
րում պետք և պայքարի դուրս գանք աջերի դեմ, պետք և պայքարի
դուրս գանք «ձախ»-երի դեմ, պետք և պայքարի դուրս գանք մանր-
բուրժուական և բուրժուական մտածելակերպի ամենաչնչին նույնիսկ
մնացորդների դեմ։

17-րդ կոնֆերանսը նշեց, վոր «բաժնոր դասակարգը սոցիա-
լիզմի նոր հաջողությունները կապահովի միայն պայքար մղելով կա-
պիտալիզմի մնացորդների դեմ, անդա՛հ հակահարված տալով կործան-
վող կապիտալիստական ելեմենտների դիմադրությանը, կադրահարե-
լով աշխատավորության մեջ նկատվող բուրժուական և մանր-բուրժուա-
կան նույնապաշարումները, համառ աշխատանք կատարելով նրանց սո-
ցիալիստական վերադաստիարակման համար»։

Ինչպես տեսնում ենք, այս պահանջի կատարումը վոչ թե մի օրվա
աշխատանք է, վոչ թե ուսարտի, բանաձևի կամ ճառի արդյունք է
լինելու, այլ համառ առդյա աշխատանքի արդյունք, այնպիսի աշխա-
տանքի, վորը բոլորովին նման չե հանդիսավոր նիստի, վորը ծանոթ է,
և վորի արդյունքները յերբեմն անմիջապես նույնիսկ չեն յերևում,
բայց այնպիսի աշխատանք է, վորից կախված և սոցիալիստական ան-
դասակարգ հասարակության ստեղծումը։

3. ԼԻՆԵԼ ԴԱՍԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՊԱՅԲԱՐԻ ԱՌԱՋԱՎՈՐ ԴԻՐՔԵՐՈՒՄ

Կուսկոնֆերանսը, ընկերներ, նշեց, վոր «հետագայում ևս անխուսափելի յե դասակարգային պայքարի սրումն առանձին մոմենտներում և հատկապես առանձին ռայոններում, սոցիալիստական շինարարութեան առանձին օրկանաւորութեամբ»։ Կոնֆերանսի այս նախազգուշացումը, սկսած է լայն-հիշենք, առանձնապես մենք ցարական Ռուսաստանի նախկին դադութեամբ, դաշնակների, իմպերիալիստական ալդ ապենտների որով ազգամիջյան կոնֆլիկտի թափառութեամբ ներկայացնող, ներկայիս մեր մեծ Միութեան անրաժանելի մասը կազմող Խորհրդային Հայաստանում աշխատող բալլէւիկներս և կոմյերիտականներս պետք է բալ հիշենք, վոր մեզ մօտ, մասնաւորապէս հետագայում ևս, անխուսափելի յե դասակարգային պայքարի սրումն առանձին մոմենտներում և հատկապես առանձին ռայոններում»։ Յեւ դա հասկանալի յե, վորովհետեւ այս տարի յե, վոր մենք պետք է ամբարտեք բամբակացան շրջաններում համատարած կոլեկտիւացումը և դրա վրա՝ կուլակութեանը վորպէս դասակարգ վերադնելու գործը։ Իսկ այս նշանակում է՝ դասակարգային պայքարի ավելի սրում։ Պետք է լայն հաշիւ առնել և այն, վոր մեզ մօտ դասակարգային փոխհարաբերութեանները շարկապիւմ են տեղական ստանձնահատկութեանների հետ, տնտեսական զարգացման իրարից յերբմէն հափազանց դանդաղացող աստիճանների հետ, ազգային խնդիրների հետ, վորովհետեւ մեզ մօտ աշխատանքը դժվարանում է նաեւ շնորհիւ Անդրկովկասի և մասնաւորապէս Հայաստանի գյուղացիութեան հետամնացութեան և այլն։ Այս հանգամանքը պարտաւորեցնում է մեզ մեր աշխատանքն աշխատելու դասավորել, վոր ամբողջ կազմակերպութեանը մինչև վերջին կոմյերիտականը լինի դասակարգային պայքարի առաջավոր դիրքերում։ Ահա, ընկերներ, յերկրորդ պահանջը, վոր դնում է կուսակցութեանը ձեր առջև. աշխատելու դասավորել աշխատանքը կոմյերիտական բլիշներում, աշխատել վերանայել աշխատանքը բլիշներում, աշխատել, մինչ հիմա չաւանդած, բարձրութեան հասցնել աշխատանքի դրամաքը, վոր տմեն մի կոմյերիտական լինի դասակարգային պայքարի ամենաառաջավոր, ամենափառաբանական, ամենապատասխանատու դիրքերում։ Իսկ ամենաառաջավոր, ամենապատասխանատու դիրքերում գտնվելու համար, իրօք վոր առաջնորդողի դերում լինելու համար, հարկավոր է նոր պայմաններում, նոր ձևերով աշխատելուն սովորել, հարկավոր է վերակառուցել կոմյերիտական բլիշների աշխատանքը։ Վերակառուցման գործին արդեն ձեռնարկել են կուսակցները. հարկավոր է, վորպէսզի կուսակցական բլիշների ղեկավարութեանը կոմսոմոլին ապահովի այս գործում։ Վերակառուցման մասին այստեղ խոսեցին. յե կանգ չեմ առնի. այդ հարցը յերևի հատուկ քննութեան կառնենք։

Դուք գիտեք, ընկերներ, վոր մեր սոցիալիստական հայրենիքի Խորհրդային Միութեան դեմ պատրաստվող պատերազմի փառաբան հիմա ավելի քան յերբեկցելու է, վոր Խորհրդային Միութեան արեւելյան սահմաններում կուսակցութեամբ են ամպերը, վոր մեր վոխերիմ թշնամիները՝ իմպերիալիստական բուրժուազիան, կապիտալիստական պետութեաններն ուղում են մեզ պրոփոկացիայի յենթարկել։ Դուք գիտեք, վոր, եկած Հոմի պապից, սկսած սոցիալ-Փաշիստներից մինչև յապոնական միլիտարները և ֆիլիստները որ-որի վրա պատրաստվում են մեզ պաշտերարմի դաշտ քաշել, դուք գիտեք, վոր իմպերիալիստական բուրժուազիան, մեր վոխերիմ թշնամին, վորը Խորհրդային իշխանութեան առաջին իսկ որից պատրաստ է մեզ դնելով տապալելու, ալդ բուրժուազիան իր տնտեսական և քաղաքական կրկնից, որեցոր խորացող ծանր կրկնից յեւք է փնտռում Խորհրդային Միութեան դեմ պատերազմ՝ կազմակերպելու ճանապարհով։ Մեր պահանջը կոմյերիտական կազմակերպութեանից այստեղ աշխատելու է, վոր ազգական գործը, ազգական դիտելիքները յուրացնել ամեն մի կոմյերիտական, վորը յկարողանա կրկնել, չափաք է լինի վոչ մի կոմյերիտական, վորը յկարողանա հակադրել հետ վարվել, գնդարի հետ վարվել, ձի կրկնել և այլն, չափաք է լինի վոչ մի կոմյերիտական, վորը չմտածի, վոր ինքը պետք է լինի վոչ միայն սոսկ կարմիր-բանակային, այլև ամենաառաջավոր կարմիր-բանակայինը, վոր ինքը պետք է ձգտի կարմիր բանակի հրամանատարներից մեկը դառնալու։ Այդ նշանաբանի տակ պետք է աշխատել կոմսոմոլի ամեն մի բլիշ։ Ամեն մի բլիշի նշանաբանը պետք է լինի տալ մեր կարմիր բանակին մարզպաժ, առողջ, ազգականորեն և քաղաքականապես լրիւ պատրաստված մարտիկներ, աշխատի մարտիկներ, վորոնք կարող են ցեմենտի նման ել ավելի ամրացնել մեր անհաղթելի կարմիր բանակը։ Ահա այն պահանջը, ընկերներ, հիմնական պահանջներից մեկը, վոր այստեղ կուսակցութեանը դնում է կոմսոմոլի առջև։

Ընկերներ, շուտով պետք է պատրաստվենք գործնական աշխատանքի 1930 թվականի ծնվածներին կարմիր բանակ ուղարկելու։ Յերեանի կոմսոմոլը, Հայաստանի մարքաբողաքի կոմսոմոլը պետք է ալդ գործում առաջավոր շարքերում լինի։ Հարկավոր է, վորպէսզի Յերեանի կոմյերիտականները բանակի գնալով իսկույն եւեթ կարողանան պատվաւոր տեղ դրաւել, հարկավոր է, վոր Յերեանի կոմյերիտական բանակում լինի առաջավոր շարքերում։ Կասկած չկա, վոր Յերեանի կոմսոմոլի կազմակերպութեանը կարող է բալլէւիկներն կատարել մեր այս յերբորդ պահանջը՝ տալ մեր բանակին վոչ քի միայն մարզաված կոմյերիտականներ, այլև ավելի սերտ կապ հաստատել բանակի հետ, սերտ կապ հաստատել բանակի գնացող կոմյերիտականների հետ։

4. ԼՐԻՎ ԿԱՏԱՐՆԵՐ ԲԱՅԼՇԵՎԻԿՅԱՆ ՇՏԱՐԻ ԴԻՐԵՆՏԻՎ

Դրա հետ միասին մենք պահանջում ենք կոմսոմոլից ավելի մեծ գգնաբյուր իր աշխատանքի բոլոր բնագավառներում: Չեմ կրկնի այն բոլորը, ինչ վոր արդեն ասվեց դասակարգային դեմոստրացիան ել ավելի բարձրացման անհրաժեշտության մասին, ինչի վրա մասնավորապես կանգ առավ ընկ. Ջանգուլյանը, խոսելով դասակարգային թշնամու փոխնախնայությունների մասին: Ավելի զգաստ, ավելի աշխույժ մեր դիրքերում, վորպեսզի դասակարգային թշնամին չկարողանա վոչ մի ձեռք վածը գտնել, վորպեսզի մենք կարողանանք դասակարգային թշնամու համեմ մի փոխնախնայություն հիմքում խեղդել: Ահա չորրորդ պահանջը: վոր զնում է կուսակցությունը ձեր առջև:

Մենք պարտավորում ենք յերկրորդ հնգամյակին, մենք պայքարում ենք անդասակարգ-սոցիալիստական հասարակարգ ստեղծելու համար: Մեր հաղթանակի հիմնական նախապայմանը հանդիսանում է պրոլետարիան գիկատուրայի և նրա հիմնական զեկավար ուժի՝ կուսակցության զերի ամրացումը: Պրոլետարիատի գիկատուրայի և կուսակցության զերի ամրացումն ավելի մեծ նշանակություն են ստանում մեզ մոտ, Անդրկովկասում, և հատկապես Հայաստանում: Չեղ հայտնի յե Համկոմկուսի Կենտկոմի 31 թվականի հոկտեմբերի 31-ի վորոշումը: Հայտնի յե, վոր Կենտկոմը գտավ, վոր «Անդրյեբկրկումի և ազգային կոմունիստական կուսացությունների կենտկոմների աշխատանքի մեջ բոլի են տրված լուրջ քաղաքական սխալներ, վորոցից հիմնականը հանդիսանում է գյուղացիական հարցում կատարած սխալը»: Համկոմկուսի Կենտկոմը գտավ, վոր «Անդրյեբկրկումը, վորոշ հաջողությամբ անց բերելով Անդրֆեդերացիայի տնտեսական-քաղաքական ամրապնդման գործում՝ չապահովեց Անդրկովկասյան Ֆեդերացիայի մեջ մտնող ազգային հանրապետությունների ինքնագործունեությունը և անտեսական նախաձեռնությունը լայնորեն ծավալելու գործը Կենտկոմի դիրեկտիվների համաձայն», և վերջապես Կենտկոմը գտավ, «վոր Անդրկովկասի կուսկազմակերպության մեջ, այնուամենայնիվ, դեռ չկու անհրաժեշտ բայլընիկյան միաձուլություն և համախմբվածություն»:

Այդ սխալների շտկման, այդ սխալները մինչև վերջն ուղղելու նշանաբանի տակ եր, Կենտկոմի կողմից նշված գրությունն արժատական փոփոխման նշանաբանի տակ եր, այդ դիրեկտիվների լրիվ իրացման նշանաբանի տակ եր, վոր զնաց Յերևանի կուսկազմակերպության 2-րդ կոնֆերանսը, վոր զնաց Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության 8-րդ համագումարը: Յեվ այսօր մենք կարող ենք ասել, վոր նշված սխալների շտկման գործում, Կենտկոմի պահանջների կատարման գործում, մենք ունենք վորոշակի նվաճումներ: Այդ նվաճումները բոլորիդ հայտնի յեն: Սխալների ուղղման հետևանքով է, վոր մենք կարող ենք այսօր արձանագրել այն միաձուլությունը, վոր կա մեր կու-

սակցության շարքերում, սխալների ուղղման հետևանքով մենք ունենք Անդրֆեդերացիայի ավելի ամրացումն ազգային հանրապետությունների ինքնագործունեության և տնտեսական նախաձեռնությունների լայնորեն ծավալման հիման վրա, սխալների շտկման հետևանքով է, վոր մենք վորոշակի նվաճումներ ունենք գյուղի սոցիալիստական վերակառուցման բնագավառում: Բայց յես կուղեյի ձեր ուշադրությունը բեվեռել և Կենտկոմի մյուս պահանջների վրա:

Դուք գիտեք այն պահանջները, վորոնք Համկոմկուսի Կենտկոմը զնում է մեր առջև՝ արդյունաբերական շինարարության և գյուղատնտեսության բնագավառում, և մասնավորապես այն դիրեկտիվը, վորի համաձայն «Անդրկովկասը 2-րդ հնգամյակում պետք է դառնա ԽՍՀՄ յերկրորդ հզոր բամբակադրձական բազան» և «վոր 2-րդ հնգամյակում Անդրկովկասը պետք է բավարարի հիմնականում ամբողջ խորհրդային Միության քեյի պահանջը»: Անցյալ տարի Յերևանի կոմսոմուր թե բամբակի և թե թեյի դարձացման գործին խոշոր աջակցություն ցույց տվեց՝ սոցիալիստական բուքսերի միջոցով բամբակացան և թեյի պլանտացիաների շրջաններին: Հիմա ավելի մեծ պահանջներ են զրվում մեր առջև և այդ պահանջը մենք զնում ենք նաև կոմսոմոլի առջև. վոչ թե միայն բանաձևերով, այլ գործնական աշխատանքով է, վոր դուք պետք է լծվեք այդ բոլոր խնդիրների լուծմանը, Համկոմկուսի ԿԿ-ի պահանջների լրիվ կատարմանը: Այս գործում կոմսոմոլն անհրաժեշտ է:

5. ԿՈՄՍՈՄՈՒՐ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՎՃՌԱ-ԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻՅ ՄԵԿՆ Ե

Վողջ կոմսոմոլը, նրա հետ միասին և Յերևանի կազմակերպությունն իրենց անցյալ աշխատանքով արդեն իսկ ցույց է տվել, վոր նա իրոք կատարել է Լենինի այն պատգամը, վորը Լենինը տվեց կոմսոմոլի 3-րդ համագումարում 1920 թվին: Յես հիշեցնում եմ ընկ. Լենինի՝ «Այդ խոսքերը»-«կոմյերիտիությունը միայն այն ժամանակ կարողա-րացնի իր կոչումը (վոր նա կոմունիստ յերիտասարդ սերնդի միու-թյունն է), յերե իր ուսման, կրթության և դաստիարակության յուրա-քանչյուր քայլը կշակապի այն ընդհանուր կովին մասնակից լինելու հետ, վոր մղում են բոլոր աշխատավորները շահագործողների դեմ»:

Կատարել է արդյոք կոմսոմոլը Լենինի այս պատգամը. այո՛, կատարել է: Յերևանի կոմսոմոլը ևս կարող է հպարտության արձանա-դրել, վոր նա կարողացել է իր ուսումը, իր կրթությունը, իր դաս-տիարակությունը, իր պայքարը շարկապել մեր ընդհանուր պայքարի հետ: Այնքան է, վոր կոմսոմոլը Լենինի պատգամը կատարել է: Ակնե-րն է նաև այն, վոր կոմսոմոլն իրոք պատվով է կրում կուսակցության

առաջին և համապատասխանող ողնականի կոչումը: Դեռ կուսակցություն 16-րդ համագումարում ընկ. Ստալինը խոսելով սոցմրցման ու հարվածաբարձության մասին, ասաց, վոր «պետք է նշել, վոր հեղափոխական յեզիտասարդութունն այդ գործում բացառիկ դեր խաղաց»: Այսպիսով պարզ է, վոր կոմսոմոն իրենից ներկայացնում է սոցիալիստական շինարարության վճռական ուժերից մեկը. նա խոշոր աշխատանք և տարեկ սոցմրցման ու հարվածաշնության ծախարման գործում: Իսկ ինչպե՞ս հարմար է, սոցմրցումն ու հարվածաշնությունը հանդիսանում են նաև պրոլետարական նոր կարգերի դաստիարակման հզոր միջոցներից մեկը: Սոցմրցման ու հարվածաշնության հակադասական ծախարման արդյունքն է, կոմսոմոլի կազմակերպության այդ գործին մասնակցելու արդյունքն է, վոր այսօր մենք կարող ենք ասել, վոր գործ ենք դարձրել նաև ընկ. Լենինի մյուս խոսքերը, վոր՝ «մենք պիտի բոլոր տեսակի աշխատանքներն էլ, վորքան էլ նրանք կեղտոտ և դժվարին լինեն, այնպես կատարենք, վոր յուրաքանչյուր բանվոր կամ գյուղացի իր վրա նայի այսպես՝

— «Յե՛ս մի մասնիկն եմ ազատ աշխատանքի մեծ բանակի, ինքս պարզ եմ իմ կյանքը կարգավորել առանց կապիտալիստների և առանց պալատատերի, յես կարող եմ կոմունիստական կարգ ու կանոն հիմնել»: Այս գիտակցությունը կա միող բանվորության և աշխատավորության մեջ, կա յերկտասարդ աշխատավորության մեջ: Այդպիսով յեթե հաշվի առնենք, յորը նայենք, թե ինչ ստեղծվեց սոցմրցման և հարվածաշնության ծախարման հետևանքով այդ գործին ակտիվ մասնակցողների մտածելակերպի մեջ, մենք կարող ենք ասել, վոր հիմա ավելի քան յերբեկեց բարձրացել է մեր աշխատավորության գիտակցությունը, ամեն մի աշխատավոր հիմա ավելի պարզ է զգում, վոր ինքը կարող է սոցիալիզմ կառուցել: Ամեն մեկը մեր Խորհրդային Միության մեջ, վորը մեր, պրոլետարական, աշխատավորական բանակից է, զգում է, վոր ինքը կարող է սոցիալիզմ կառուցել: Իսկ սա փոքր գործ է— վոր, սա փոքր գործ չէ. դեռ սրանից 9 տարի առաջ, 7 տարի առաջ, 6 տարի առաջ և 5 տարի առաջ տրոցկիստները և աջերը յոտուում էին ասին մասին, վոր մեր յերկրում սոցիալիզմ կառուցել անհնարին է, վոր կուսակցության գլխավոր գիծը ճիշտ չէ: Մենք տեսնք, վոր մեր կուսակցության ջանքերով (այդ գործում քիչ դեր չխաղաց և կոմսոմոլը), յայնքի փաստերով յորտակվեցին մեր յերկրում սոցիալիզմի կառուցման անհնարինության մասին ասված՝ հակահեղափոխական տրոցկիստների և աջերի բոլոր բարբաջանքները, վոր սոցիալիզմի հաղթանակը մեզ մոտ լիապես ապահովված է:

6. ՄԵՐ ԿՑԱՆՔԻ ԱՄԲՈՂՋ ԽՆԴԻՐԸ ԿՈՄՈՆԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԳԱՍԿԱՐԳ ՍՏԵՂԾԵԼՆ Ե

Բայց դա նշանակում է, վոր մեր յոչորպույն, համաշխարհային պատմական նշանակություն ունեցող հաջողություններից հետո ամեն ինչ լավ կընա, վոր չեն լինի դժվարություններ, վոր մենք ամեն ուր ձեզ հետ միասին միջոցներ կլենք, ուսուցանենք կոտանանք, կամ կարող ենք ջանքանալ, ինչպես ընկ. Ստալինն եր ասում ուրիշ առթիվ, կուսակցության 15-րդ համագումարում, վոր մեր «շուրջը տոնական և հանդիսավոր տրամադրություն զգացվի, վոր մեզնում ամեն ուր հանդիսավոր նիստեր լինեն, վոր ամենուրեք հենց ծախաբարձություններ և վոր մեզանից յուրաքանչյուրը հեքքով ամեն տեսակ նախագահներ և վոր մեզանից յուրաքանչյուրը անկամ դառնա»: Իհարկե միջ: Քանի մենք հույսով ենք անդամակարգ-սոցիալիստական հասարակակարգին, քանի մենք վերացնում ենք կապիտալիստական երանանքների մնացորդները մեր յերկրում, քանի ուժեղանում է մեր առաջխաղացումը դասակարգային թշնամու դեմ, այնքան սրվում է դասակարգային պայքարը:

Ինչո՞ւմ է կայանում կոմյերիտականի դերն այդ դասակարգային պայքարում, դասակարգային պայքարի չտեսնված սրման պայմաններում, ի՞նչ պետք է անի կոմյերիտականը կուսակցությանն ուժանդակելու գործում՝ անդամակարգ-սոցիալիստական հասարակակարգ ստեղծելու, կոմունիստական հասարակակարգ ստեղծելու մասին: Լենինը 1920 թվականին կոմսոմոլի նույն համագումարում, վորի մասին արդեն ասացի, յոտուելով կոմունիզմի մասին, ասում է, վոր ներկա սերունդը չի տեսնի կոմունիզմը, բայց այն սերունդը, վորը հիմա, այսինքն՝ 1920 թ., 15 տարեկան է, «նա կոմունիստական հասարակակարգը կտեսնի և իմեն էլ այդ հասարակակարգը կկառուցի, հենց նա էլ պետք է գիտենա, վոր իր կյանքի ամբողջ յոնդիրն այդ հասարակակարգն ստեղծելու մեջ է կայանում»: Տեսեք, ինչքան մեծ յոնդիր է դնում ընկ. Լենինը յերիտասարդ սերնդի առջև: Ընկ. Լենինը գտնում է, վոր կոմունիզմ կառուցելը պետք է յերիտասարդ սերնդի ամբողջ կյանքի յոնդիրը լինի: Հենց հիմա ընկ. Լալայանը կարգաց, «ցիտատներ» բերեց այն նամակներից, վոր գրել են յերկու կազմալուծված մարդ, վորոնք դեռ կոմյերիտական են համարվում: Այդ նամակներում հայտարարված են անկումային տրամադրություններ: Կարծես թե վրոմանք տրամադրվեցին այդ «ցիտատներով» չափել կոմյերիտական վրոջ ողակներ: Իհարկե նման նամակներով չէ, դրանով չէ, վոր մենք պետք է բնորոշենք յերիտասարդ սերունդը: Ընկեր Լենինը գտնում է, վոր մեր ամբողջ կյանքի յոնդիրը կոմունիստական հասարակակարգ ստեղծելն է, ուրեմն, յեթե մեր ամբողջ կյանքի յոնդիրը կոմունիստական հասարակակարգ ստեղծելն է, ապա կարո՞ղ է ժամանակ լինել մտածելու, վոր «սխուր է» մեր

վայանքը, վոր «գործ չկա անելու»։ Իհարկե վոչ։ Յեթե ամեն մի կոմյունիստական զգա աչգ մեծ խնդիրը, վորը ամբողջ կյանքի խնդիրն է դառնում, ապա նրա կյանքը կլցվի աշխատի մեծ բովանդակությամբ, վոր նա իրեն «տխուր» չի գտա և վոչ ել կզրի աշխատի խոստատակ նստակներ։

Յեղբայրացուժյուն—պետք է ամեն մի կոմյունիստականի հասցնել Լենինի այս միտքը։

Ե՛ր ինչ է ասում ընկ. Լենինը կոմսոմոլի մասին։ Ինչպիսի՞ն պետք է լինի, ըստ Լենինի, կոմյունիստականը.—«կոմյունիստիստական անդամ լինել՝ նշանակում է գործն աշխատառնել, վոր իր աշխատանքն, իր ուժերն ընդհանուր գործին նվիրվի», ասում է ընկ. Լենինը։ Այն ժամանակ, յերբ ընկ. Լենինն ասում էր այս խոսքերը, կոմսոմոլը 400 հազարանոց մի բանակ էր։ Հիմա կոմսոմոլը 500.000-ից անցել է, և պարզ է, վոր մեր ուժերն ավելի շատացել են։ Ընկ. Լենինն ասում էր, վոր «կոմյունիստիստներ մի ՀԱՐՎԱԾԱՅԻՆ ԽՄԲԱԿ պիտի լինի, վոր ամեն մի աշխատանքում իր ՈՐՆՈՒԹՅՈՒՆՆ և ցույց տալիս, իր ձեռներեցությամբ, իր ՆԱԽԱԶՆՈՒՄԻԹՅՈՒՆՆ և հանդես բերում»։ Ահա թե ինչպես է ընկ. Լենինը դնում խնդիրը. ունե՞ր արդյոք աշխատի կոմսոմոլիստներ. իհարկե. մեր վողջ կոմսոմոլը հիմնականում աշխատեւ է. նա ամենուրեք իր նախաձեռնությամբ և հանդես բերում, նա ողնություն է ցույց տալիս, նա իրոք վոր հարվածային խմբակ է։ Այդ առթիվ կարելի յե բերել բազմաթիվ փաստեր։ Բայց կան և վոչ հարվածային կոմյունիստականներ, կան կոմյունիստականներ, վորոնք ողնություն չեն ցույց տալիս, վորոնք նախաձեռնությամբ զուրկ են, վորոնք, վերջապես, աշխատանքի դասալիք են. բերեմ մի փաստ. մենք այս տարի կատարում ենք Հայաստանի պատմության մեջ չտեսնված մի գործ, կառուցում ենք Ղոնքը, վորոնք պետք է ջրեն 50.000 հեկտ. դաշտեր, իսկ այս տարի 4.000 հեկտար, վորից 3000-ը՝ բամբակ։ Ղոնքում աշխատելու համար Յերևանի կուսակցականներից և կոմյունիստականներից մոբիլիզացիայի յենք յենթարկել 179 հոգի. Ղոնքի շինարարության վրա մեր կողմից ուղարկված կոմունիստները և կոմյունիստականներն իրոք վոր առաջավոր շարքերում են, իրոք վոր լավագույն հարվածայիններն են։ Նրանց բրիգադներից շատերը նվաճել են արդեն կարմիր դրոշակ կրելու իրավունքը։ Բայց, ընկերներ, մեր ջոկատներին մեջ ել գտնվեցին, ինչպես առածն է ասում՝ «բոսոտ վոչխարներ».—ահա աշխատի «բոսոտ վոչխարի» մասին է գրում «Հարվածային կառուցող» թերթը։ Ահա թե ինչ են գրում այնտեղ.—«Ակտիվ» կոմյունիստականները» վերնադրով թղթակցության մեջ. «Ղոնքի աշխատանքների մոտ 50 տոկոսը կատարում են մոբիլիզացիոն կարգով յեկած ընկերները։ Բայց շրանց մեջ կան և աշխատիները, ինչպես, որինակ, Սոցմոսեսազիտա-

կան բանֆակից յեկած 8 կոմյունիստականները, վորոնք չգիտակցելով Ղոնքի շինարարության անտեսական — քաղաքական նշանակությունը, ամբողջ որք թափառում են և անընդհատ կոշիկ և զգեստի պահանջներ ներկայացնում։ Նրանք ամբողջ որք զբաղված են ծեծով, հայհոյանքով և քնելու համար տեղ փնտռելով։ Կարծում ենք, քաղաքային կոմիտեն այդ կոմյունիստականների «ակտիվության» մասին կատարի խոսքը»։

Նման են արդյոք սրանք ընկ. Լենինի ասած կոմսոմոլիստներին. իհարկե վոչ։ Իսկ ինչո՞ւմ է կայանում կոմսոմոլի խնդիրը, ինչո՞ւ յես աչգ որինակը բերեցի։ Կոմսոմոլի խնդիրը կայանում է նրանում, վոր ամեն մի կոմսոմոլիստ Լենինի ասած կոմսոմոլիստի նման լինի։ Նշանակում է, վոր ընկ. Լենինի աված նշանաբանի տակ է, վոր պետք է աշխատի ամեն մի կոմյունիստական, կոմյունիստական ամեն մի բջիջ, վորտեղ ել նա լինի։

7. ՃԱՆԱԶԵԼ ԱՄԵՆ ՄԻ ԿՈՄՅՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆԻ

Հենց այս տեսակետից մոտենալով խնդրին, մեր այսօրվա խնդիրներին, պետք է արձանագրենք, վոր կոմսոմոլն ընկ. Լենինի՝ վերե բերված պատգամների կատարման ուղղությամբ շատ դործ ունի կատարելու, շատ բան ունի անելու։ Վատ չե՞ր լինի, յեթե Լենինի այս խոսքերը՝ թե ինչպես պետք է լինի կոմսոմոլիստը, ամեն մի կոմյունիստական արտագրեն, ե՛լ ստանդի վրա աշխատելիս, ե՛լ իրեն տանը՝ սեղանի վրա պահած ունենալ։ Հին ժամանակները Հոմոմում, յերբ վոր հին Հոմոմ գնում էր զեպի անկումը, այնտեղի իշխող դատակարարը, զգալով իր մոտիկ վախճանը, ծաշի սեղանի վրա դնում էր մարդու դանդը, վորի վրա տրված էր՝ «հիշիք մահվան մասին»։ Մենք աճող դատակարար ենք, մենք զբաղված եր՝ «հիշիք մահվան մասին»։ Մենք պետք է գրենք ընկ. Լենինի վեր բարձրացող դատակարար ենք, մենք պետք է նվիրվի կոմունիզմի այն խոսքերը, վոր մեր ամբողջ կյանքը պետք է նվիրվի կոմունիզմի հաստատման գործին և ամեն մի կոմյունիստական, ամեն որ պետք է ստանդի՝ արդյոք նման է նա ընկ. Լենինի կողմից գծած կոմյունիստականի տիպին, արդյոք կատարե՞լ և այն, ինչ պահանջում է նրանից մեր կուսակցությունը, արդյոք դիրքերից չի՞ նահանջել։ Ահա այն պահանջներից մեկը, վորը կուսակցությունը դնում է ձեր առջև։ (Ի միջի այլոց մեզ մոտ սովորել են «տիպ» բառը վորպես հայհոյանք գործածել, այդ բաժնոտ սովորել են «տիպ» բառը տալով, ինչպես և «եղեմենտ» բառին. ընկերներ յին բացասական խմատ տալով, ինչպես և «եղեմենտ» բառին. ընկերներ յին փոխանք խոսելիս դործ են ածում՝ «տիպ է», «եղեմենտ է»)։ Մենք պետք է ունենանք «լենինեց-աշխատողի յուրահատուկ տիպը»։ Կարելի յե ասել, վոր Յերևանի կոմսոմոլը, կատարելով ընկ. Լենինի պատգամի մի մասը, մյուս մասը դեռ չի կատարել։ Մենք պետք է կարողանանք, կոմսոմոլը պետք է կարողանա, յենելով Լենինի ցուցում

ներկեց և շարկապելով այդ ցուցումներն այսօրվա խնդիրներին հետ-
 իր աշխատանքները փոխադրել ավելի բարձր աստիճանի, ներկա ետապի-
 խնդիրներին համապատասխանող աստիճանի: Ահա, ընկերներ, ամե-
 րիկացի խափոր արևանցի, վարը գրվում է ձեր առջև: փախադրել վաղջ աշ-
 խատանքներն ավելի բարձր աստիճանի, ներկա շրջանին համապատաս-
 խանող աստիճանի: Դուք ծանոթ եք կուսակցության վերջին վորոշում-
 ներին կուսակցական - կազմակերպչական, մասնաշաղկապ աշխատանք-
 ներն ավելի բարձր աստիճանի վրա դնելու մասին: Ինչ խոնք, վոր այդ-
 վորոշումները վերաբերում են և կոմսոմոլին: Վերցնենք հենց սոց-
 մրցման և հարվածաշնուկի աշխատանքները, վորի ծավալման աս-
 պարիկում կոմսոմոլը խոչըր նվաճումներ ունի: Հայտնի չե, վոր կոմ-
 սոմոլը վարակում է իր ենտուղիագմով և իր հետեից տանում է վոչ-
 միայն յերիտասարդ մասսաները: Բայց միայն վորդեղմելով չի լուծ-
 վում խնդիրը: Հիմնական թերությունը, վոր կա սոցմրցման աշխա-
 տանքներում, դա սոցմրցման ու հարվածաշնուկի ասպարիկում մաս-
 սայական կազմակերպչական աշխատանքի թերությունն է, այդ գործի-
 դրվածքի անշնորհությունն է, յերկարատև, համառ, առարկա, սխառ-
 ւետիկ աշխատանքի քացակաշուքյունն է: Արդյոք գիտե՞ ամեն մի բջիջի
 քարտուղար, թե ով է իր մոտ լավագույն հարվածաշնուկը, կոմյերի-
 տականը: յերբեմն, կամ շատ դեպքերում՝ չգիտե: Արդյոք գիտե՞ ընկ-
 Ջհանգուլյանը կամ Յերեանի կոմիտեն, թե վոր բջիջում ով է լավա-
 գույն հարվածաշնուկը: Ընկ. Ջհանգուլյանը կարողաց մի շարք մարդ-
 կանց անուններ, հարվածաշնուկների անուններ: արդյոք ճշտված են
 արված տեղեկությունները, արդյոք անձամբ ճանաչո՞ւմ են նրանց:
 Արդյոք ամեն մի կոմսոմոլի բջիջի քարտուղար ճանաչո՞ւմ է իրեն
 բջիջի բոլոր կոմյերիտականներին, ինչպես «կենդանի» մարդկանց:
 ճանաչո՞ւմ է նրանց վոչ թե ցուցակում գրված կոմյերիտականները,
 այլ վորպես «կենդանի» մարդկանց, իրենց լավ և վատ կողմերով,
 իրենց բոլոր առավելություններով ու թերություններով: Իհարկե վաչ:
 Խնդիրը կայանում է նրանում, վոր վոչ միայն սոցմրցման և հարվա-
 ծաշնուկի աշխատանքների հաշվառման ժամանակ, այլ առարկա
 կանքում մինչև վերջը ճանաչենք ամեն մի կոմսոմոլիստի, իմանանք,
 թե այս կամ այն կոմյերիտականը ինչով է շնչում, ինչով է ապրում
 աշխատանքից դուրս: Միթե չի՞ կարելի ալգալիսի բան անել, վոր
 ընկ. Ջհանգուլյանը կամ կոմսոմոլի կոմիտեում աշխատողները յերե-
 կոյան, աղստ ժամանակ, այցելեն կոմյերիտականների մոտ, նստեն
 նրանց ընտանիքում, խոսեն կոմյերիտականի հոր հետ, վորը գուցե
 հետամնաց և, վորը չի ուղում, վոր իր վորդին կոմյերիտական դառ-
 նա, վորը դեմ է նրա հասարակական աշխատանքներին, խանգարում
 է նրանց տանելուն: արդյո՞ք հարկավոր չե՞, վոր կոմիտեն իմանա,

տեսնի, թե ինչով է ապրում կոմյերիտականն իր տանը, աշխատանքից
 հետո, հանգստի ժամին: Այո, պետք է դնալ և տանը տեսնել կոմյե-
 րիտականին, այսինքն պետք է ցուցակի հետեից, թվերի հետեից տես-
 նել կենդանի կոմսոմոլիստին, արյունով, մսով, նյարդերով կոմսոմո-
 լիստին: Յեթե մենք, ընկերներ, կարողանանք մեր աշխատանքի դո-
 նադան բնագավառները շարկապել այնպես, ինչպես յես ասացի, յեթե
 մեզ հաջողվի ճանաչել ամեն մի կոմյերիտականի և դրա հիման վրա
 ժիշտ դասավորել մեր ուժերը, այն ժամանակ կկարողանանք լրիվ, իրա-
 պես, գործնականում կատարել մեր կուսակցության այն պահանջը,
 վոր ամեն մի կոմսոմոլիստ լինի արտադրության ամենաառաջավոր
 շարքերում: Մենք հիմա, ավելի քան առաջ, հետաքրքրվում ենք, թե
 ինչպես է կուսակցականը արտադրության մեջ, թե նա յե առաջինը,
 թե անկուսակցականը, դրա համար անց ենք կացնում կուսակցականի
 ավանդադարյան դերի ստուգատես: այդ բանը պետք է կազմակերպել
 և կոմսոմոլի գծով: Կրկնում եմ, ինչպես սկզբում ասացի, մեր լո-
 դունդը պետք է դառնա՝ ամեն մի կոմյերիտական պետք է լինի աշ-
 խատանքի, պայքարի, ամենակարևոր, ամենաառաջավոր շարքերում:
 Հենց դրա համար ել հիմա, հազամյակի ավարտական տարում, ավե-
 րացնում ենք պահանջները, ասենք թեկուզ պլանների կատարման ուղ-
 դությամբ: Այս գործում հաղթանակն առհասարակ մենք համարում
 ենք միայն պլանի 100%-ով տալը, բայց չե՞լիկյան պայքարը 100%-ի
 համար, ընդունելով, ինչպես կանոն, վոր 100-ից նույնիսկ մի քիչ
 ցածրը վոչ թե հաղթանակ է, այլ պարտություն:

Մենք, ընկերներ, անցյալ տարի ունեյինք պլանների կատարման
 ասպարիկում վայրուն որինակներ: Դուք գիտեք, վոր մի շարք գործա-
 րանային կուսակցական և կոմյերիտական բջիջներ, ղլխավորելով բան-
 վորների ենտուղիագմը, ճիշտ դասավորելով ուժերը, կիրառելով ընկ-
 Ստալինի վեց ցուցումները՝ մրցման դուրս յեկան, յեթե կարելի յե
 ասել, թվաբանական որենքների հետ և հաստատեցին, վոր 5-ը հավա-
 սար է 4-ի, վոր 5-ը հավասար է 3 և կեսի, կամ 2 և կեսի: Ինչո՞ւ
 հազամյակի ավարտական տարում չպետք է կազմակերպել նույնանման
 գրոհ թվաբանության վրա, չե վոր Յերեանի կուսակցական կազմա-
 կերպության 2-րդ կոնֆերանսն ընդունեց վորոշում, վոր Յերեանի
 արտադրական ձեռնարկների պլանները պետք է կատարված լինեն
 Հոկտեմբերյան հեղափոխության 15-րդ տարեդարձին: Չե վոր կոն-
 ֆերանսը վորոշեց, վոր Յերեանի պրոլետարիատը և նրան ղեկավարող
 կուսակցական կազմակերպությունը և կուսակցությանը ոգնող կոմ-
 յերիտոմիությունը Հոկտեմբերյան հեղափոխության 15-րդ տարեդար-
 ձին նվեր են բերում 100% պլանների կատարումը: Ինչո՞ւ չկազմակեր-
 պել աշխատանքն այնպես, վոր ամեն մի ցեխ, ամեն մի բրիգադ հի-

1008
34370

չի, վոր ինքը պետք է 12 ամիսը 10 ամիս դարձնի, վոր 5-ը 4 դարձնի:

Այդ ուղղութեամբ, Հոկտեմբերի 15-ը տարեդարձին պլաններն իրացնելու ուղղութեամբ, աշխատանքը մեզ մոտ ի՞նչպէս է գնում. վատ, չափազանց վատ, այդ գործում մենք խախտառակ կերպով հետ ենք մնում. սակայն վե՛ր և այնպիսի դրութիւն, վոր կոմյերիտական մի շարք բրիգադներ և մի շարք կոմսոմոլիտներ, վորոնք անցյալ տարի առաջավոր շարքերումն էլին, այսօր հետին շարքերումն են: Այլևս այդպէս շարունակել չի կարելի. յետե մենք ուզում ենք, վոր մեր խոսքը գործ դառնա, այն ժամանակ պետք է ընդունենք, վոր 100%—դա ընդհանուր, ամենուրեք գործն է, վոր պետք է կատարել 100%-ից բարձր. իսկ 100-ը թողնել հետ և այն կոմյերիտական բջիջը, վորը հհամարի 120%-ի, 150%-ի թե՛ քանակով և թե՛ վորակով, նրա մասին նոր կասենք, վոր իրոք պայքարում է հնգամյակը 4 տարում կատարելու համար, բայց չի կարող գործ դարձնելու համար: Այսպէս և միայն այսպէս պետք է գնել ինքիրը: Իսկ խնդրի լուծման համար ի՞նչ է սոյսպէս պետք է գնել ինքիրը: Իսկ խնդրի լուծման համար ի՞նչ է հարկավոր սենել. հարկավոր են մի շարք միջոցառումներ, վորոնց մասին դուք բանաձևում կգրեք, և բացի այդ հարկավոր է նաև լավ աշխատանքի փորձի փոխանակութիւն կատարել: Մեզ մոտ այդ գործն ինչպէս հարկն է կատարվում է. վո՛չ. այնինչ մենք ունենք կոմյերիտական բջիջներ, վորոնք շատ լավ են աշխատում, նրանցից մի քանիսը նույնիսկ ամեն մի հանդիսավոր նիստին ուսուցողներով դուրս են գալիս, պատմում իրենց տարած աշխատանքի մասին, հաղթանակի պատճառների մասին: Բայց շատ քիչ բջիջներ են աշխատանքի փորձի փոխանակութիւն կատարում այդ ուսուցողներում բերած փաստերի հիման վրա: Ի՞նչ է մնում անել այդ ուսուցողներից հետո. այն, վոր իմանա՞նք նրանց հաջորդ ընթացքի մասին: Որինչակ, կաշարանի կոմսոմոլը տարել է ԼԵՅՆՄ քաղկոմի փոխանցիկ գրուշը, բայց արդո՞ք արժանի՞ յի մինչև հիմա պահել՝ չգիտենք: Մենք գիտենք, վոր տպաբանում ընկ. կոստրեվի անվան բրիգադը կատարել և գերակատարել է իր պլանը, բայց արդո՞ք վորակով գերակատարում է թե վո՛չ՝ մենք չգիտենք: Մենք լսել ենք, վոր ձեթ-ոճառ գործարանում կոմսոմոլի բրիգադը գերակատարել է իր պլանը, բայց արդո՞ք աչքակապութիւն է անում, թե ճիշտ է ասում՝ մենք չգիտենք: Ինչո՞ւմն է կայանում կոմսոմոլի անելիքը այս խնդրում. հաշիւի առնել և մյուս բջիջները փոխադրել լավ աշխատանքի փորձը մաստաներին, կոմյերիտական վոլջ կազմակերպութեանը տեղյակ պահել կատարված գործին և լավագոյն աշխատանքի փորձը լայն քննարկման առարկա դարձնել: Ինչո՞ւ չպետք է լինել այնպէս, վոր կոնֆերանսին ուսուցող տար միայն կոմյերիտական այն բջիջը, վորը հետ է թողնում տասնյակ կոմյերիտական բջիջներ. ինչո՞ւ չպետք է պայքարով ձեռք բերել ուսուցող տարու իրավունքը: Իսկ մեզ

մոտ յերբեմն պատահում է, վոր ժողով ենք հրավիրում, այդ ժողովում, ըստ տրագիկայի, պետք է անպայման ուսուցող լինի, բայց ուսուցողն ամբողջ չկա. մեկին դնում ասում ենք՝ ուսուցող տուր, ինչ վոր կարող ես ասիր, միայն թե ուսուցող լինի: Մինչդեռ հարկավոր է, վոր մենք կարողանանք ստուգել և ստուգումից հետո ասել, թե տպաբանի բջիջը սուտ չի ասում, ասել, վոր ձեթ-ոճառի բրիգադը ճիշտ է ասում:

Տ. ԱՎԵԼԻ ՔԻՉ ՓՔՈՒՆ ՅՐԱԶՆԵՐ, ԱՎԵԼԻ ՇԱՏ ՀԱՍԱՐԱԿ ՅԵ՛՛ԱՌՈՐՅԱ ԳՈՐԾ

Այս կապակցութեամբ յես կոնֆերանսի առջև խնդիր եմ դնում, վոր կոմսոմոլը մեզ, մեր ժողովրդական տնտեսութեանը տա այնպիսի աշխատողներ, վորոնք կարող կլինեն իր բարձրութեան վրա դնել առաջադրված գործը: Չպետք է մտածել այսպէս, թե մեր ինչ բանն է այդ գործը, մենք պլաններ ենք կատարում, թող ուրիշները հաշիւի առնեն: Այդ սխալ կլինի: Վատ չե՛ր լինի, յետե ձեր կոնֆերանսը վորոշե՛ր 3-4 ամսվա ընթացքում պատրաստել և տալ կուսակցութեանն ու ժողովրդական տնտեսութեանը 100 հաշիւառներ, վորոնք կարողանան սոցմրցման և հարվածախնդրության մեջ մտած բրիգադների աշխատանքը ամեն ոք գործարանում հաշիւի առնել (ծափահարութիւններ): Յետե մենք ի վիճակի լինենք այս գործը կազմակերպել, յետե այս գործի կազմակերպման և մինչև վերջը տանելուն, գլուխ բերելուն մոտենանք բայց չի կարող, գգանք, հիշենք, վոր բայց չի կարող խոսքը գործն է, այն ժամանակ 100 հաշիւառ պատրաստելն արժի մի 6 ամսվա ուսուցողների, արժի այն ուսուցողին, վոր դուք ուղարկել եք կուսակոմիտեյին: Լավ կլինի, առհասարակ, վոր սրանից հետո ամեն մի կոմյերիտական բջիջ (և վո՛չ միայն կոմյերիտական բջիջ) իմանա՞ր, վոր ուսուցողի փոխարեն լավ կլինի հանդես բերել ավելի շատ կենդանի գործ, ցույց տալ «կենդանի» մարդուն, վորին ճանաչե՛լին, իմանային, թե այս կոմսոմոլիտը կարող է այս գործը կատարել. չկարծեք, վոր այս պահանջը նոր է դրվում մեր առաջ: Վո՛չ: Ընկեր Լենինը վաղուց է ասել — «Ավելի քիչ փնտն փրագներ և ավելի շատ հասարակ և ԱՌՈՐՅԱ գործեր... Ավելի քիչ քաղաքական հոռութեամբութիւն. ավելի շատ ուշադրութիւն դեպի ամենահասարակ, բայց կենդանի... կոմունիստական շինարարութեան փաստերը»:

Այս առթիւ յես կուղեյի մի հարց տալ. մտածո՞ւմ ենք մենք խորը կերպով այն մասին, թե, ասենք, ինչից է կազմվում պայքարը կոմունիզմի համար, խորացե՛ւ ենք այն բանի մեջ, վոր «կոմունիզմը նրանում է կայանում, վոր կոմյերիտիստական մեջ մտած յերիտասարդութիւնը՝ պատանիները և աղջիկները ասեն՝

—«Տգիտութեամբ վերացնել ՄԵՐ ԳՈՐԾՆ Ե»:

Յեթե յես չասեմ, վոր այս նախադասութիւնը պատկանում է ընկ. Լենինին, չատերը կարող են ասել՝ մենք խոշորագույն գործեր ենք կատարում, 5-ամյակն ավարտում ենք չորս տարում, իսկ դուք ասում եք, վոր անդրադիտութիւն վերացնելը՝ դա կոմունիզմ է, վոր դա մեր գործն է, և վոչ թե Լուսժողկոմատի:

Դուք տեսնում եք, վոր ընկ. Լենինը այնպես է դնում խնդիրը. վոր ամեն մի կոմյերիտական հասկանալի, թե անդրադիտութիւնը, տգիտութիւնը վերացնելը նրա գործն է, վոր անդրադիտութիւն վերացնելը նշանակում է կոմունիզմ կառուցել:

Լենինի այս պատգամը կատարելու համար ձեզնից պահանջվում է ավելի չափ աշխատանք Համկոմկուսի Կենտկոմի (1931 թվականի սեպտեմբերի 5-ի դպրոցական շինարարութեան մասին յեղած հայտնի վորոշումը կատարելու ուղղութեամբ: Կոմսոմոլի կազմակերպչութիւնը պետք է սեպտեմբերի 5-ի վորոշման կիրառման գործը հասցնի բարձր աստիճանի, ոգնի Լուսժողկոմատին, լուսբաժնին, «ԿԱՆԸ» ընկերութեան, քաղխորհրդին, վորպեսզի սեպտեմբերի 5-ի վորոշումը ժամանակին իրագործվի կյանքում: Ինչո՞ւ Յերեանի կոմսոմոլի կազմակերպչութիւնը չկարողացավ այս տարի պատվով դուրս գալ կոմյերիտական ուսուցիչների մօրթիկից աշխատելու գործում. ինչո՞ւ չկարողացավ ամեն մի կոմյերիտականի հասկացնել, վոր կոմունիզմը կայանում է նաև նրանում, վոր մենք վերացնենք անդրադիտութիւնը, ինչո՞ւ մենք այն կոմյերիտականներին, վորոնք խուսափեցին մօրթիկից, դուրս չարինք կոմյերիտիկութիւնից: «Մա՞նր» խնդիր է: Կասեմ ավելի «մանր» խնդիրների մասին:

Վերցնենք մեր բնակարանային դրութիւնը. մեր գործարանների շէնքերի խնդիրը, վորտեղ մենք ապրում ենք: Ի՞նչ դրութեան մեջ են. չափազանց անմխիթալ, չափազանց կեղտոտ դրութեան մեջ են մեր ապրելու շէնքերը, մեր աշխատելու վայրը: Ինչո՞ւ չկազմակերպել ամեն մի հանրակացարանում հատուկ կոմյերիտական կազմակերպիչ, վորը հսկի այդ գործի վրա, վորը կուշտուրայի ամենատարրական որենքների պահպանման վրա հսկի: Կամ թե՛ վերցնենք Յերեանի փողոցները, վորոնք ամենախայտառակ դրութեան մեջ են: Ինչո՞ւ կոմյերիտական բժիշկները չպետք է վերցնեն իրենց վրա ամեն մի փողոցի չեֆութիւնը և իրար հետ սոցմրցման պայմանագիր կապեն փողոցը կարգին, մաքուր պահելը տեսակետից: Կլինեն կոմյերիտականներ, վորոնք կասեն՝ դա իմ գործը չէ. յես հո դվորնիկ չեմ, — կարծես թե «դվորնիկ» խոսքը անպատիվ խոսք է: Մենք, իհարկե, չենք պահանջում, վոր կոմյերիտականը դվորնիկի գործ կատարի. կարիք չկա, բայց քաղաքի մաքրութեան գործը մեր ամենակարեւոր խնդիրներից մեկը պետք է դառնա:

Վերցնենք, ընկերներ, մի ուրիշ խնդիր՝ հաց վաճառելու խնդիրը: Յերբ խնդիր ենք դնում, վոր կոմյերիտականը պետք է դնա հաց վաճառի, վոմանք ասում են՝ դա մեր գործը չէ: Վոչ, դա կոմսոմոլի գործն է, և մենք պահանջ ենք դնում կոմսոմոլի առաջ՝ ամսից ապա տալ 40 կոմյերիտականի հաց վաճառելու համար, լավ հիշելով ընկ. Լենինի խոսքերը, վոր պայքարը հացի համար՝ պայքար է սոցիալիզմի համար:

Տեսնում եք, ի՞նչպիսի՜ առաջին հայացքից կարծես թե փոքր՝ խնդիրները կոմունիզմի խնդիր են դառնում:

Ընկ. Զհանգուլյանը հաղորդեց, վոր կոմյերիտականներից վոմանք բաղնիք չենք դնում. յերեկ կարծում են, վոր բաղնիք դնալը բուրժուական նախադաշարմունք է. շուտով սկսվում է ամառը. ինչո՞ւ չկաղմական նախադաշարմունք է. կոմյերիտական բրիգադներ, վորոնք հենց Զանգուկերպի լուղորդների կոմյերիտական բրիգադներ, վորոնք հենց Զանգուկում ձեռք կրերեն և՛ լողանալու ընդունակութիւն և՛ միաժամանակ մաքրութեան բրիգադներ կլինեն. նրանք բոլորի կենթարկեն այն կոմյերիտականներին, վորոնք չեն ուրում մաքրութիւնը, վորոնք քիչ են բաղնիք դնում:

Ընկերներ. այս բոլոր «փոքրիկ» պահանջները հարկավոր են մեծ պայքարի համար: Այս «փոքր» խնդիրները, ինչպես և բանվորական ու աշխատավորական մասսաների հետ ունեցած և ունենալիք մշտական կապը, նրանց հարցումներին բավարար և հասկանալի պատասխան տալը, նրանց առօրյա կարիքներին լուծումը կուսակցութեան ղեկավարութեան ներքո—հրամայական պահանջներ են հիմա, վորոնք պահանջում են ամրակուռ կազմակերպվածութիւն: Իսկ ամրակուռ կազմակերպվածութիւնը պահանջում է խստագույն դիսցիպլինա, դիսցիպլինայի պահպանումն թե՛ մեծ գործում և թե՛ «փոքր» հարցերում:

Խոսքս վերաբերում է նաև արտադրական դիսցիպլինային. ընկ. Լենինը այդ մասին ասել է, «վոր պետք է սովորել միացնել աշխատավոր մասսաների բուռն, գարնամային հորդ ջրերի նման ամպիքը հեղեղող միտինգային դեմոկրատիզմը» ՅԵՐԿԱԹԵ դիսցիպլինայի հետ աշխատանքի ժամանակ, մի անգի, խորհրդային դեկավարի կամքին, աշխատանքի ժամանակ ԱՆՎԵՐԱՊԱՆՈՐԵՆ ՀՆԱԶԱՆԻՎԵԼՈՒ հետ»: Լրիվ կատարում ենք մենք ընկ. Լենինի այս պահանջը. վոչ: Կոմյերիտականներ կան, վորոնք կարծում են, վոր դիսցիպլինան իրենց չի վերաբերում, վոր կոմյերիտական տոմսի գոյութիւնը փրկում է դիսցիպլինան պահպանելուց: Մենք պահանջում ենք կոմսոմոլի կազմակերպչութիւնից՝ բարձր պահել արտադրական դիսցիպլինան, բարձր պահել իր կոմյերիտական դիսցիպլինան:

Այս բոլորը նշանակում է, վոր կոմյերիտական քարոզում ենք «մանր» խնդիրներ միայն. իհարկե վոչ: Այս «մանր» խնդիրների բուծումից է կախված մասսաների մօրթիկից աշխատելու մեր կուսակցութեան լուծումից է կախված:

դունդներին, կատարման չուրջը: Մասսաներին մորելիդացիայի յենթարկել՝ դեռ չի նշանակում միայն բանաձևեր հանել, մորելիդացիայի յենթարկել՝ չի նշանակում անպայման խոշոր հարցերի մասին խոսել: Խնդիրը հենց այն է, վոր կարողանանք մեր առօրյա աշխատանքն այնպիսի սկզբունքային բարձրութեան հասցնել, վոր կարողանանք ամեն մի աշխատանք, վորքան էլ նա փոքր լինի, կապել մեր հիմնական խնդիրներին հետ, բղխեցնել նրանցից: Խնդիրը կայանում է նրանում, վոր զերծ մնանք սնապարծութիւնից. սնապարծութիւնը ամեն մի գործում կարող է մեծ վնաս հասցնել: Սնապարծներին մասին էր, վոր ընկ. Լենինը ասում էր. «Կոմունիստական սնապարծութիւնը նշանակում է այն, վոր մեկը, լինելով կոմունիստական կուսակցութեան անդամ և այնտեղից դեռ չվճռված, յերևակայում է, վոր նա կարող է իր բոլոր խնդիրները լուծել կոմունիստական դեկրետացրութեամբ»:

Կարող ենք բերել այնպիսի փաստեր, վորոնցից յենթադրվում է, թե խնդիրները կլուծվեն ղեկընտարութեամբ: Ձեռ ուզում բջիջների մասին խոսել, ուզում եմ կոմսոմոլի քաղաքային կոմիտեի պրակտիկայից մի քանի փաստեր բերել:

9. ԴԵԿՐԵՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԵՑ ՀԵՌՈՒ ՄՆԱԿ. ԼԻՆԵԼ

ԼԵՆԻՆԵՑ-ԱՇԽԱՏՈՂ

1932 թ. հունվարի 12-ին, կուսակցական կադմակերպութեան 2-րդ կոնֆերանսի առթիվ կոմսոմոլի քաղկոմը վորոշում հանեց ստեղծել պարտուսի յերկաթյա ֆոնդ 10.000 ուրբու հումարի չափով: Ստեղծեց. վոչ: Ինչո՞ւ չստեղծվեց այդ ֆոնդը: Փոքրը չստեղծվեց, վորովհետև կոմսոմոլի քաղկոմը կարծում էր, վոր մասսաներին մորելիդացիան կարող է անել ղեկընտարութեամբ, վորոշում հանելով: Ուրիշ փաստ. 1932 թ. ապրիլի սկզբին կոմսոմոլի քաղկոմը վորոշում ընդունեց 2-րդ կվարտալը հարվածային հայտարարելու մասին, արգֆինպլանների ձեղքվածքները ծածկելու համար: Կվարտալը յեղա՞վ հարվածային. վոչ, դա միայն կոմունիստական ղեկընտարութիւնն էր. մասսաներին մորելիդացիա չկար: Յերրորդ որինակը. կոմսոմոլի քաղկոմը վորոշում ընդունեց Քանաքեռգետի հիդրոէլեկտրական շէնթիւնի մասին. մենք ասացինք՝ շատ ուրախ ենք, վոր դուք այդ շէնթիւնը վերցրել էք, խնդրում ենք ձեռնից՝ Քանաքեռգետ ուղարկել 50 կոմյեթիտականներ: Ընկ. Ջհանգուլյանը, Լալայանը և Ջրաղացպանյանը յեկան և մեզ ասացին. «50 մարդը ինչ բան է վոր... 70.000 հոգի կարող ենք տալ»: Սակայն տվեցին՝ զոնե 50 մարդը. վոչ, տվեցին միայն 23 մարդ: 23-ից 8-ը չգնացին, մնաց 15 մարդ և դուրս յեկավ, վոր կոմիտեն չկատարեց իրեն խոստումը: Իսկ դուք ղեկեք, վոր Քանաքեռգետը հանդիսանում է Հայաստանի Դնեպրոստրոյը: Հիդրոէլեկտրական

1932 թ. հունվարին գործի դեցլը Յերեանի վողջ կուսակցական և կոմյեթիտ կադմակերպութեան պատվի գործն է: Ձեր կոնֆերանսը պետք է պահանջի նորընտիր քաղկոմից՝ կատարել իր վրա վերցրած շէնթիւն պարտականութիւնները, չխնայել վոչ մի ջանք, վորպեսզի հիդրոէլեկտրական ժամանակին ավարտվի, վորպեսզի 1933 թվի սկզբին անպայման վառվեն Քանաքեռգետի լույսերը: Նույնը վերաբերում է և տրամվային: Կոմսոմոլը շէնթիւն է վերցրել, պահանջում է սեպտեմբերին ավարտել կառուցումը, ՄՅՈՒԴ-ի տարեգարձը կոմսոմոլը ուզում է տրամվայի վրա տոնել, հարկավոր է հետաքրքրվել, տեսնել, թե ինչու տրամվայի կառուցումը չի կարելի վերջացնել ՄՅՈՒԴ-ի տարեգարձին, ինչու 10000 բանվորական ձեռքի փոխարեն կոմսոմոլը տվել է միայն 300: Վերցնենք ուրիշ որինակ. միջոցների մորելիդացիան. 1931 թ. մենք կոմսոմոլին ասեցինք, վոր 75.000 ուրբու փոխառութեան տոմսեր տարածեն անկադմակերպ բնակչութեան մեջ: Կոմսոմոլը բերեց և տոմսերի մի մասը մեզ վրա ծախեց՝ յերեկ կարծելով, վոր ամենից անկադմակերպը քաղաքում Յերեանի կուսակցական կոմիտեն է:

Ի՞նչ է հարկավոր, վորպեսզի չլինի կոմունիստական սնապարծութիւնը. դրա համար հարկավոր է ավելի կապված լինել մասսաների հետ: Կապի այն աստիճանը, վոր մենք ունենք, դեռ քիչ է: Կոմսոմոլը պետք է ավելի կապվի մասսաների հետ, իմանա նրանց ապրումները, լծվի նրանց հետ մեր խնդիրներին լուծման, անձնական որինակով ցույց տա աշխատելու ձևը: Ահա ինչ է պահանջվում մեզանից: Արդե՞ք հնարավոր է այդ բոլորը կատարել. իհարկե, հնարավոր է: Բայց լեկիները ուրիշ կառուցվածքի մարդիկ են, նրանք այնպիսի մարդիկ են, վորոնք ջոկվում են ուրիշներից, նրանք ամենաառաջագեղ զոտակարգի՝ բանվոր զոտակարգի ավանդարդն են, և մենք պահանջում ենք, վորպեսզի կոմսոմոլը, վորը կուսակցութեան ոգնականն է, նա ևս բայց լեկիյան կառուցվածքի մարդ լինի: Հարկավոր է, վոր կոմսոմոլիտար ձեռք բերի բայց լեկիյան աշխատանքի վոճը: Ահա այն պահանջը, վոր մենք դնում ենք ձեր առջև:

Մենք պահանջում ենք աշխատել լենինյան վոճով, այսինքն միացնել իրար ուսական հեղափոխական թափը և ամբերիկյան գործնականութիւնը. այսինքն՝ դեմ դուրս դալ ուստինային, կոնսերվատիվին, հաղթահարել ամեն մի արգելք և սկսած գործը հասցնել իր հաղթական վախճանին: Լենինյան վոճի մասին ասա՛ թե ինչ է ասում ընկ. Ստալինը.

«Յես նկատի ունեմ աշխատանքի վոճը—այն առանձնահատուկը և ինքնատիպը լենինիդի պրակտիկայում, վորն ստեղծում է լենինից—աշխատողի յուրահատուկ տիպը: Լենինիդը թերեւտիկ և

պրակտիկ դպրոց ե, վոր մշակում ե կուսակցական և պետական աշխատավորները ուրույն տիպ և ստեղծում ե աշխատանքի ուրույն, լենինյան վոճ: Վորո՞նք են այդ վոճի բնորոշ գծերը, ինչպիսի՞ք են նրա առանձնահատկությունները:

«Այդ առանձնահատկությունները յերկուսն են՝

ա) Ռուսական հեղափոխական թափը և բ) ամերիկյան գործնականությունը: Լենինիզմի վոճն այդ յերկու առանձնահատկությունների միացումն ե պետական և կուսակցական աշխատանքում»:

«Ռուսական հեղափոխական թափը հակաթույնն ե անչարժության, ռուտինայի, կոնսերվատիզմի, մտքի քաղցածան, ստորկական վերաբերմունքի դեպի պապական տրադիցիաները: Ռուսական հեղափոխական թափը—դա այն կենսաբար ուժն ե, վորն արթնացնում ե միտքը, առաջ ե շարժում, քանդում ե անցյալը և հեռանկար ե տալիս...

«...Ամերիկական գործնականությունը—դա այն անհատնելի ուժն ե, վոր չգիտե, և չի կարող ճանաչել վորեւե սահման, վորն իր գործնական համառությամբ հաղթահարում ե ամեն մի արգելք, վոր չի կարող մի անգամ արդեն սկսած գործն իր վախճանին չհասցնել, յեթե դա նույնիսկ մեծ գործ չե և առանց վրդի անհարին ե լուրջ չինարարական աշխատանք...» (ՄԱՍԼԻՆ, «Լենինիզմի հարցերը», էջ 107—108):

Ի՞նչ ուղիներ կան լենինյան աշխատանքի վոճը յուրացնելու համար. առաջինը՝ դա մեր առօրյա պայքարն ե կուսակցության գլխավոր գծի համար. պետք ե ամեն մի կոմյերիտական խմանա, թե ինչու համար ե նա աշխատում: Իսկ յեթե հարցնես ամեն մի կոմյերիտականից, թեկուզ ակտիվից, թե ինչու համար ե աշխատում, դուցե ե նա չկարողանա ըրիվ պատասխանել: Ուրեմն՝ հարկավոր ե, վոր մեր պայքարն իմաստավորվի ամեն մեկի կողմից: Ի՞նչ ե ասում այդ առթիվ ընկ. Ստալինը: Ընկ. Ստալինն այդ մասին հետևյալն ե ասում.

«Պրակտիկան կուրանում ե, յեթե նա չի լուսավորում իր քանապարհը հեղափոխական քեռքիայով: Սակայն քեռքիան կարող ե քանդվել անհատական շարժման հսկայական ուժ դառնալ, յեթե նա զարգանում ե անհատական ինքն կապված հեղափոխական պրակտիկայի հետ, վորովհետև նա, և միայն նա կարող ե հավատ ներշնչել շարժմանը, տալ կողմորոշման ուժ և շրջապատող դեպքերի ներքին կապերի հասկացողություն, վորովհետև նա և միայն նա կարող ե ոգնել պրակտիկին հասկանալու վոչ միայն այն, թե ինչպես և ուր եմ շարժվում դասակարգերը ներկայումս, այլևս ուր գլխիմ ե շարժվեմ նրանք մոտ ապագայում»:

Իսկ ընկ. Լենինը վաղուց ասել ե, վոր՝

«Առանց հեղափոխական քեռքիայի չի կարող լինել նաև հեղափոխական շարժում»:

Մի ուրիշ առթիվ, մարքսիստ-ազդարագետների համադրումարում, ընկ. Ստալինն ասում ե՝

«Հայտնի յե, վոր թեորիան, յեթե դա իսկական թեորիա յե, կողմորոշման ուժ, հեռանկարի պարզություն, աշխատանքի վստահություն և մեր գործի հաղթանակի հավատք ե ներշնչում պրակտիկ աշխատողներին»:

10. ԶԻՆՎԵԼ ՄԱՐԿՍԻԶՄԻ-ԼԵՆԻՆԻԶՄԻ ԹԵՈՐԻԱՑՈՎ

Ահա, ընկերներ, ինչպիսի խոշոր նշանակություն ունի հեղափոխական թեորիային տիրապետելու հարցը: Մարքսիստ-լենինիստ դառնալու համար, հեռանկարները տեսնելու և հաղթանակելու համար խոշոր նշանակություն ունի թեորիան. ասա թե ինչու մարքս-լենինյան թեորիային տիրապետելուց խուսափելու ամեն մի փորձ, այդ գործին խանգարելու ամեն մի փորձ պետք ե դիտվի ինչպես աջ ուղիորդող գործնականում: Փորձենք ամեն մի ժողովում քվեարկություն կատարել, թե քանի կոմյերիտական, քանի հոգի յեն կարդացել վո՛չ միայն ընկ. Ստալինի «Լենինիզմի հարցերը», այլև յերեկվա «Սկանդալը»-ը: Շատերը չեն կարողանա մատերը բարձրացնել: Իսկ թեորիային չտիրապետող կոմյերիտականը չի կարող հեռանկարներ ունենալ, թերթ չկարդացող կոմյերիտականը չի կարող ղեկավարել: Հարկավոր ե այնպես անել, վոր չլինի վոչ մի կոմյերիտական, վոր թերթ չկարդա, չլինի վոչ մի կոմյերիտական, վոր առաջիկա ամիսների ընթացքում կարդացած չլինի ընկ. Ստալինի «Լենինիզմի հարցերը»: Թեորիային տիրապետելու պահանջը մենք այսօր դնում ենք մեր կոնֆերանսի առաջ նաև նրա համար, վոր կոմսոմոլին հարկավոր ե լուսավորել մարքսիզմի-լենինիզմի թեորիայի լուսով վոչ միայն ամեն մի կոմյերիտականի ճանապարհը, այլև վողջ յերիտասարդությունն ճանապարհը: Դա հիմնական միջոցներից մեկն ե, վորով կարող եք սովորել լենինիզմի վոճը: Կա և ուրիշ միջոց. դա մեր կուսակցության և կոմյերիտականության պատմությունն ե. մասնավորապես մեզ մոտ, Հայաստանում, հարկավոր ե, վոր պետք կոմյերիտական կազմակերպությունը ծանոթ լինի «Սպարտակի» պատմությանը: Կան կոմյերիտականներ, վորոնք կուսակցության և կոմյերիտականության պատմության ուսումնասիրության գործը համարում են ավելորդ գործ, արխիվային գործ: Սա ել, ընկերներ, սնապարծության նմուշներից մեկն ե: Դուք գիտեք, ընկերներ, վոր կուսակցության պատմության ուսումնասիրությունը խոշոր գործ ե. մա-

նախանգ «Պրոլետարական ռեվոլյուցիա» ժուրնալին ուղղված՝ ընկ. Ստալինի նամակից հետո :

Կուսակցության պատմության ուսումնասիրության առթիվ ընկ. Պոստիշևիվ հետևյալն է ասում. «Բայց լեիկյան պատմությունն արխիվ չէ, այլ ղեկավարություն դործնականում, վոր մեզ բանալի յե տալիս հասկանալու և լուծելու համար մեր յերկրի սոցիալիստական շինարարության և համաշխարհային պրոլետարիատի պայքարի ակտուալ խնդիրները» :

Շատ ընկերներ ասում են, վոր ժամանակ չկա այդ գործով զբաղվելու : Յես ուզում եմ հիշեցնել կոմսոմոլի պատմությունից մի բան : 1929 թ. կոմսոմոլի Կենտրոնի որդան «Կոմսոմոլական պրավդա» թերթին ընկ. Ստալինին մի շարք հարցեր եր տվել, նրանց թվում և ժամանակի մասին : Ընկ. Ստալինը պատասխանելով թերթին, հետևյալն է ասում.—«Սակայն հնարավոր է արդյոք քեռրիայի և պրակտիկայի այդպիսի շաղկապում կամ յերիտական ակտիվի ծանրաբեռնվածությամբ ներկա պայմաններում : Այո, հնարավոր է : Ինչ խոսք, վոր սա դժվար գործ է : Բայց այդ միանգամայն հնարավոր բան է, յեթե դա այդչափ անկրաժեշտ է, յեթե առանց այդ պայմանի անկարելի յե ստեղծել իսկական լենինյան ակտիվ կամ յերիտական մեջ : Մենք չենք կարող նմանվել քուլամորթ մարդկանց, վարժակ վախճում են դժվարություններից և փնտռում են հեշտ աշխատանք :

«Դժվարությունները հեկց նրա համար գոյություն ունեն, վորպեսզի պայքարենք նրանց դեմ և հաղթանքներից նրանց» :

Թերթը հարց եր տալիս.—Հնարավոր է արդյոք թեռրիայի և պրակտիկայի այդպիսի շաղկապում կոմսոմոլի ակտիվի ծանրաբեռնվածության պայմաններում. ընկ. Ստալինը պատասխանում է.—այո, հնարավոր է : Ինչ խոսք, վոր դժվար գործ է, բայց հնարավոր է : Մենք չենք կարող նմանվել թուլամորթ մարդկանց, վորոնք փախչում են դժվարություններից և փնտռում են հեշտ աշխատանք : Դժվարությունները, ասում է ընկ. Ստալինը, հենց դրա համար ել գոյություն ունեն, վորպեսզի պայքարենք և հաղթանքները դրանց : Ուրեմն ժամանակ պետք է գտնվի : Մենք պետք է այդ խնդիրը սրենք մանավանդ հիմա, դասակարգային պայքարի նման սրված պայմաններում :

Խոսելով ընկ. Ստալինի այդ ասածների մասին, դժվարությունները հաղթահարելու վերաբերյալ, մենք կարող ենք այդ խոսքերն ուղևորել ունենալ և այլ դժվարությունների մասին խոսելիս :

11. ԻՍՅՆՇԵՎԻԿՈՐԵՆ ՁԵՆՆԱՐԿԵԼ ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ԳՈՐԾԻՆ

Յես նկատի ունեմ մատակարարման ժամանակավոր դժվարությունները :

ները : Կան մարդիկ, վորոնք մոռանում են, ինչպես ասում է ընկ. Ստալինը, վոր մեր դժվարությունները հետևին թաղմանը և դասակարգային թշնամին, կուլակը, մեզ մոտ, Հայաստանում դաշակները : Կան մարդիկ, վորոնք մոռանում են, վոր մենք սոցիալիզմը կառուցում ենք մեր սեփական, պրոլետարական հաշվին, վոր վոչ վոք մեզ այդ գործում չի ոգնում, այլ ընդհակառակը, խանգարում են, և յեթե սոցիալիզմը մեր սեփական պրոլետարական հաշվին ենք կառուցում, ապա պարզ է, վոր դժվարություններ կլինեն :

Սարգիս կան, վորոնք «լավություն» են անում մեզ, չեն ուզում «տեսնել» այդ դժվարությունները, չեն ցանկանում բացատրել, կամ լավագույն դեպքում սկսում են համեմատել նախկինի հետ : Նրանց, նախկին դեռության հետ համեմատողների մասին եր, վոր ընկ. Ստալինը իր ճառում, վոր հայտնի յե 6 ցուցումների անվան տակ, ասում եր. «Զի կարելի ժխտել, վոր վերջին ժամանակներս քիչ քան չի արված բանվորների բնակարանային շինարարության և հայրաքանդակապետության : Սակայն միևնույն ժամ արվածը շատ քիչ է բանվորների արագորեն աճող պահանջներին բավարարելու համար : Զի կարելի հեկվել այն հասկանալի վրա, վոր առաջ բանվորներին ապրանք հայրաքանդակապետ գործն ավելի վատ եր, քան այժմ, վոր այդ հիման վրա կարելի յե բավարարվել գոյության ունեցող դրությունը» :

«Միմիայն փոստ, մինչև ուղևոր ծուծը նեխված մարդիկ կարող են միմիայն անցյալը մատնանշելով : Պետք է յեկակետ ունենալ վոչ քե անցյալը, այլ քանվորների ներկայիս հարանուն պահանջները : Պետք է հասկանալ, վոր մեզ մոտ արմատապես փոխվել են բանվորի գոյություն պայմանները : Այժմ բանվորն այն չէ, ինչ առաջինում, ներկայումս բանվորը, մեր խորհրդային բանվորն ուզում է ապրել, բավարարել իր բոլոր նյութական ու կուլտուրական պահանջները, պարենավորման իմաստով, բնակարանային իմաստով, կուլտուրական և այլ տեսակ բոլոր պահանջների բավարարման իմաստով : Նա իրավունք ունի դրան, և մենք պարտավոր ենք ապահովել նրա համար այդ պայմանները» : (Ընդգծումները մերն են) :

Բացի դրանից յես ուզում եմ կարգալ ձեզ ընկ. Կազանովիչի ճառից մի կտոր, վոր նա արտասանել է պրոֆմիլությունների 9-րդ համագումարում և վորը տպված է «Խորհրդային Հայաստան»-ում, 118 և 119 համարներում : Ահա թե ինչ է ասել ընկ. Կազանովիչը.

«Կզանվեն նվազողներ, վորոնք կասեն՝ «յեթե մենք այդպիսի դժվարությամբ միլիարդներ ենք հասկացնում գործարաններին, վորոնք արտադրանք պիտի տան միմիայն 2-3 տարուց հետո, ավելի լավ չե՞ արդյոք անել հեշտը» :

«Ինչի՞ համար եք իսկույն Մագնիտոստրոյ, վիքիսարի, աշ-

խաբհիս խոշորագույն «Շարիկապաղչիպնիկ» գործարանը Մասկվայում, կուզմեցկի մետաղաձուլական գործարանը, Դմեպրոստոյը կառուցում: Ավելի հեշտ կլինեի կառուցել տեֆտիլ և կոշկեղենի գործարաններ. վառմաման կունենայինք, կտրեղեն և այլն կունենայինք: Ինչի՞ յեր պետք կիրառել կռկտիվացումը, բոլ առաջվա նման անհառական տնտեսությամբ վարելիս գյուղացիները: Յեթե ազատությամբ տրվեի կուլակին, նա մթերք կբերեր շուկա, այդ մթերքը կգնեինք, ավելի «հեշտ» կապրեյինք»:

«Այդպես են դատում մանր-բուրժուական կապիտուլյանտները, յերբեմն կուսակցական տոմս ունեցող այդ իսկական քաղքենիները, վորովհետև կուստոմսը չի փրկի քաղքենիությունից, մանր-բուրժուական տրամադրություններից: Կան անկուսակցականներ, վորոնք յերբեմն ավելի կայուն, ավելի կոփված են, քան կուսակցականներին վրմանք»:

«Սակայն այդ իմաստալիները խորապես սխալվում են: Այդ մարդիկ իրենց քթից այն կողմը չեն տեսնում: Նրանք չեն հասկանում, վոր յեթե մենք գնայինք աջ ուղիորիստների և տրոցկիստների առաջարկած ուղիով, ապա կկորցնեյինք այն ամենը, ինչ վոր նվաճել ենք Հոկտեմբերյան հեղափոխություն ժամանակ: Գուժեղանար կուլակը, կուժեղանար կապիտալիստը, իսկ դրա արդյունքը կլինեի կապիտալիզմի վերականգնումը, կապիտալիստական ստրկություն վերականգնումը, իր աղքատությունը, գործազրկությունը և իրավազրկությունը...»:

... «Ձախ» ուղիորիստները յենթարկվեցին կապիտուլյանտական տրամադրություններին: Տրոցկիստներն իրենց «ձախ» ֆրազներով մեզ քաշում եյին դեպի կապիտալիզմի վերականգնումը:

Իսկ մենք, ընկերներ, այլ ուղիով գնացինք: Մենք գնացինք լենինյան ուղիով, սկզբում բերքաւ ավելի դժվարին, բայց դրա փոխարեն ավելի վստահելի, հաղթանակ բերող միակ ուղիով: Այ բե լավ հրամանատարներ, մարտիկներ, կարմիր-բանակայիններ կլինեյին, յեթե նվաճելով դիրքերը, նվաճելով մի սար, նրանք քմեյին, քուլանային, պառկեյին ճեղու, վերցնեյին իրենց պահակները, բայց թողնեյին ձիերին արածելու և ասեյին. «Դե, տղերք, հանգստացեք: Ավելի վեր, ավելի առաջ գնալով փշալարերի միջոցով, պետք է բարձրանալ հաջորդ սարը, դրան վե՛լ նոր բլուրներ, իսկ մենք հոգնած ենք, ավելի լավ է, մենք առաջմա այստեղ ճենք մի քիչ»:

«Ուրեմն մեզ, խորհրդային ամբողջ պրոլետարիատին ասեմք՝ չվերցնել պահակներին, դեմոքրիկացիայի չեմքարկվել, այլ

պահպանել դիրքերը, կանգ չառնել մի դիրքում, այլ առաջ գնալ (բռն ծափեր):

«Մենք աղնվորեն, անկեղծորեն ասում ենք բանվորներին. «Դու պրոլետար ևս, սոցիալիզմի մարտիկն ես դու, վոր անցել ես պայքարի արյունալի ուղին, այն ուղին, վորը պրոլետարիատի ձեռքով իշխանություն նվաճումից 1917 թվականի հոկտեմբերին, այդ խորհրդային իշխանություն պաշտպանությունից, քաղաքացիական պատերազմի բովով, ՆեՊ-ի միջոցով, տանում է դեպի սոցիալիզմը, — դու դիտես, վոր այժմ մենք հասել ենք վերակառուցման շրջանին»:

«Մենք անցել ենք կուլակի դեմ հացի համար մղվող պայքարի ուղին, այսօր մենք դեռ դժվարություններ ենք կրում, սակայն մենք, բայլչեիկներս, մենք, Խորհրդային Մեծ Միություն բանվորներս չենք, վոր աջ և «ձախ» կապիտուլյանտների նման նահանջելու յենք ժամանակավոր վաղանցուկ դժվարություններից: Թող նրանք, ովքեր վախենում են այդ դժվարություններից, ովքեր պատրաստ են եթան դնով վաճառել մեր ձեռք բերած մեծ հաղթանակները, թող նրանք յերազեն նվաճված դիրքերը հանձնելու միջոցների մասին: Իսկ մեր բաղամալիին բանվոր դասակարգը, վորին ղեկավարում է նրա կուսակցությունը, վորին ղեկավարում են վոչ թե տրեյդունիստական, այլ առաջավոր, բայլչեիկյան արհմիությունները, դեն կչարտի թերահավատության թույնը և առույգ քայլերով, վստահորեն առաջ կգնա դժվարությունների միջոցով դեպի նորանոր հաղթանակներ»:

Ինչո՞ւ յես յերկար ցիտատ բերեցի ընկ. Կադանովիչի ձառից: Վորովհետև այն, ինչի մասին խոսում է ընկ. Կադանովիչը, այդ խոսակցությունները լավում են և մեզ մոտ: Անցյալ ուր կոմյերիտական աշխատողներից մեկը «հանաքով» վիճում եր այն մասին, վոր մեզ մոտ ոեալ աշխատավարձ ի՞նչ է: Յես ասի նրան ընկ. Կադանովիչի խոսքերը, վոր նա, այդ ընկերը, իր քթից դենը չի տեսնում: Ինչ խոսք, վոր մեր բանվորը հիմա ավելի լավ է ապրում, քան առաջ: Հենց վերցնենք այն փաստը, վոր բանվորի կուլտուրական և կենցաղային պահանջները հակադական չափով աճել են: Վերցնենք այն փաստը, վոր մեզ մոտ գործազրկություն բուրրովին չկա: Իսկ դա քիչ բան է: Ձեզնից չատերը չդիտեն, թե ինչ է նշանակում գործազուրկ լինելը:

Ձեզնից չատերը չդիտեն, թե ինչ պայմաններումն է ապրում յեմլրուպական և կամ ամերիկյան բանվորը:

Յես, ընկերներ, վերջերս մեր ժուրնալներին մեկում կարդացի հետևյալ հայտարարությունը, վորը տվել եր Ամերիկայի մի գործազուրկ

թերթում: Գործադուրկը հայտարարել էր. «Ցանկանում եմ վաճառել ինձ ինչպես ստրուկ, մի կտոր հացի համար, աշխատանքի համար ընդունակութուն ունեմ, վորովհետև նոր ե, ինչ գործադրկության մեջ եմ ընկել»:

Իհաստանում մի գյուղացի ծախում է իր 19 տարեկան վորդուն 300 դրոսի գումարով: Ուրիշ տեղ՝ գերմանական բանվորներից մեկը հայտարարութուն է տալիս, վոր «ինչպես լինի, համաձայն եմ գործի անցնել. համաձայն եմ նույնիսկ ամուսնանալ հրեշի հետ, միայն թե գործ տաք»:

Յեթե, ընկերներ, յեվրոպական ցանկորը քնելիս չի իմանում, թե առափոռն ինչ պետք է անի, յեթե նա ստանում է չնչին նպաստ, վորը համասար է ամսական 7 ուրբու 7 չնչի համար, ապա մեզ մոտ շատ կոմյերիտականներ չգիտեն, թե ինչ է գործադրկութունը:

Կան մարդիկ, վորոնք փոխանակ լծվելու դժվարությունները վերացնելու գործին, կազմակերպելու բանվորական մատակարարման յրացուցիչ ռեսուրսների գործը, ոգնելու խորհրդային առևտրի ծավալման գործին, զբաղվում են նրանով, վոր նվում են, լաց լինում, հճատ կանալով, վոր մեզ մոտ կան դժվարությունների հաղթահարման բոլոր նախապայմանները, վոր բացի այդ, կարելի չէ հենց հիմա զգալի չափով յավազնել բանվորության մատակարարումը:

Այս ուղղությամբ մենք Յերևանում վորոշ գործ սկսել ենք. պետք է ունենանք մոտ 700 հեկտար բանջարանոց, վորոշ քանակությամբ խոզ, կով, ճագար, հավ ճաշարաններին կից և այլն: Հարկավոր է, վոր կոմսոմոլը գործնական ոգնութուն հասնի մեր կազմակերպություններին, զբաղվի հենց բանջարանոցի, խոզի, ճագարի, հավի գործով, և զբաղվի վոչ բանաձևային դժով: Այս գործն առաջին հերթին ընկնում է Հայկոսպի, Ժողանդի և այլ կազմակերպություններում աշխատող կոմյերիտականների վրա: Դուր պետք է տեսնեք, թե ինչ դրության մեջ են մերձքաղաքային տնտեսության խոզերը: Հիշեցնեմ՝ կուսակցության 16-րդ համագումարում ընկ. Ստալինն իր ղեկուցման մեջ հատուկ շեշտեց խողարուծության նշանակութունը. իսկ մենք ի՞նչպիսի վերաբերմունք ունեն դեպի խոզը. շատ վատ, այնինչ, յեթե կարելի չէ ասել, խողը պետք է լինի մեզ մոտ ամենապատվավոր կենդանին: Խողին մենք պետք է հանենք «խողային» դրությունից և դնենք իրեն վաճել պայմաններում: Այս ևս պետք է կիրառի կոմսոմոլը:

Դրա հետ կապված է ճագարարուծության խնդիրը: Կա կուսակցության Կենտկոմի վորոշումը, վորը լույս է տեսել «Խորհրդային Հայաստանում». կա ԼԿՅԵՄ Կենտկոմի և ԼԿՅԵՄ Յերբաղկոմի վորոշումը, վորտեղ ասված է, վոր ամեն մի կոմսոմոլիստ Համամիութենական կոմյերիտական կոնֆերանսին պետք է գիմավորի 2 ճագարով: Ճագարը պետք է մսի յրացուցիչ աղբյուր դառնա մեզ համար: Չի՞ կարելի ար-

դյոք մի անգամ հրավիրել կոմսոմոլի ակտիվի նիստ և մուտքի տոմս սահմանել մի-մի ճագար. ով ճագար բերեց—նա ակտիվի նիստին կմասնակցի, ով չբերեց, չի մասնակցի: Վերջապես՝ հավը, ձկնորսությամբ պարագելը, գործարաններում մնացորդներից լայն գործածության առարկաներ պատրաստելը և այլն: Ահադին հնարավորություններ կան:

Ուրեմն, ընկերներ, խնդիրը կայանում է նրանում, վոր դժվարություններից մենք չպետք է վախենանք, լաց չլինենք և չտխմենք, այլ կազմակերպենք գործը և առաջ տանենք, բայիշխիլորեն լծվենք գործին, լավ իմանալով, վոր այս ասպարիզում մենք փաղափակա՞նք քննություն պետք է տանք:

Պիոներական կազմակերպության մասին չեմ խոսում: Այդ մասին կա Համակուսի Կենտկոմի հատուկ վորոշումը: Մենք պետք է գումարենք հատուկ Ժողով, այդ հարցով զբաղվենք: Նորենտր քաղկոմի առաջին աշխատանքը պետք է լինի հենց այդ հարցը:

Յեղրափակենք, հավասարած լինելով, վոր կոմսոմոլը կկատարի այն բոլոր խնդիրները, վոր առաջադրում է կուսակցության Կոմիտեն, Կկատարի կուսակցության ղեկավարությամբ, կուսակցության բջիջների ղեկավարությամբ և ոգնությամբ, անխնա պայքար մղելով կուսակցության դժից նկատվող բոլոր թեքումների դեմ: Պայքար մղելով աջ թեքման, վորպես ներկա ետապի գլխավոր վտանգի, — «ձախ» խոտորումների, հաշվողականության, նեխված լիբերալիզմի դեմ:

Կկատարենք այս բոլորը, վորովհետև այս բոլորը նախապայմանն է դասակարգային թշնամու դեմ ուղղված կրակն ավելի անվտայ դարձնելու, մեր առաջխաղացումն ավելի լայնածավալ դարձնելու գործում:

Դասակարգային թշնամին մեզ մոտ և նրա զաղափարախոս ֆալսիտական Դաշնակցությունը, դաժուր վոխում են իրենց պայքարի ձևերը: Մեր լողունը պետք է լինի՝ այնպես ծավալել դաստիարակչական աշխատանքը, մանավանդ ինտերնացիոնալ դաստիարակչական գործը, վորպեսպի վոչ մի յերիտասարդ աշխատավոր մեր ազգեցությունից դուրս չմնա:

Յերևանի կոմսոմոլը պետք է ցույց տա դասակարգային թշնամու դեմ պայքարելու ավելի ճկուն և բարձր ձևեր:

Մենք մտել ենք սոցիալիզմի շրջանը, մենք կառուցում ենք անդադար դ սոցիալիստական հասարակարգ, մենք աճում, հզորանում և զորեղանում ենք: Մենք պայքարի յենք դուրս յեկել կոմունիզմի հաղթանակի համար:

Կրկնապատկենք մեր յեռանդը, մեր ենտույիտվածը, մեր աշխատանքի տեմպը և վորակը:

Ավելի բարձր լենինիզմի դրոշմ—մեր հաղթանակի, հարձակման, առաջխաղացման, կոմունիզմի դրոշմ:

Հառաջ դեպի անդադար դ սոցիալիստական հասարակարգը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Յերկրորդ հնգամյակի շեմին	5
2. Սոցիալիզմի հետագա ե՛լ ավելի հուժկու անման համար	5
3. Լինել դասակարգային պայքարի առաջավոր դիրքերում	8
4. Լրիվ կատարենք բայլշևիկյան շտաբի դիրեկտիվը	10
5. Կոմսոմոլը սոցիալիստական շինարարության վճռական ուժերից մեկն է	11
6. Մեր կյանքի ամբողջ խնդիրը կոմունիստական հասարակարգ ստեղծելն է	13
7. Հանաչել ամեն մի կոմյերիտականի	15
8. Ավելի քիչ փուռն փրագներ, ավելի շատ հասարակ և առօրյա գործ	18
9. Դեկրետացրությունից հեռու մնալ . լինել լենինեց-աշխատող	22
10. Զինվել մարքսիզմի-լենինիզմի թեորիայով	25
11. Բայլշևիկորեն ձեռնարկել դժվարությունների վերացման գործին	26

ԳԻՆԸ 30 ԿՈՊ.

П. ПЕТРОСЯН

ЗАДАЧИ ЭРИВАНСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ЛКСМА
В ЗАВЕРШАЮЩЕМ ГОДУ ПЯТИЛЕТКИ

Госиздат ССР Армении

Գլխավոր Պ 7643 (բ) • Գառնիկ Պ 2583 Տիրաժ 4000
Հայպոլիգրոֆի տպարան, Երևան

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0195520

